

KURIER WILEŃSKI

CZWARTEK
25
WRZEŚNIA
2003 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 185 (14732)

Cena 1 Lt (w tym 5% PVM)

Kurort nadmorski nie tylko dla bogaczy

Aksamitny koniec sezonu

Od kilku dni mamy astronomiczną jesień, jednak aksamitne poddmuchy lata jeszcze kuszą wyjazdem nad morze, do Połagi, Świętej, innych kurortów. Tam jeszcze słupek rtęci trzyma się ciepło, a koszta pobytu są coraz przystępniejsze.

O ile 6-dniowy pobyt jednej osoby latem nad morzem kosztował średnio (bez drogi) 700, o tyle po sezonie, czyli w połowie września, tę przyjemność można sobie sprawić za jedyne 200.

Generalnie się mówi, że emeryci nie mogą marzyć o jakimkolwiek urlopie, bo ich po prostu na to nie stać. Z reguły wypoczywają oni na własnych działkach pod gruszą. I to prawda. Są jednak wyjątki. Starsi ludzie często spędzają urlop w Druškiennikach (wprawdzie nie w sanatoriach, bo tam jest drogo, lecz po prostu prywatnie pod sosną). Druškienniki właśnie należą do tańszych kurortów i na nie stać niektórych emerytów. Połaga natomiast należy do najdroższych, toteż na ciepły piasek i szum morza mogą sobie pozwolić jedynie ludzie z grubszą, jeśli nie grubą, kiesą. Jednak nie ma reguły bez wyjątku. Dobrze i nawet tanio odpocząć można także w Poładze, ale po zakończeniu sezonu, czyli na początku września.

Z którejkolwiek strony przyjeżdżesz do Połagi, powita cię duży w neogotyckim stylu kościół. Jest

Na renowację aktualnego molo potrzeba ogromnych milionów

Fot. archiwum

on właściwie punktem orientacyjnym, przy którym najczęściej się spotykają wczasowicze.

Rdzenna Żmudz nigdy nie była spokrewniona z Polską i praktycznie nikt tam nie mówi po polsku. Zresztą, z prawdziwym żmudzinem nawet Litwin się nie bardzo dogada. Pomimo wszystko ślady polskie, i nie tylko polskie, są tam do

dziś. W 1554 roku w centrum Połagi pierwszą kaplicę wybudowała Anna Jagielonka. Następnie obok w 1590 roku stanął pierwszy kościół. Gdy ten spłonął, staraniem szlachcica Matasa Vilčiauskasa wybudowano drugi kościół. Aktualny kościół został zbudowany z ofiar wiernych oraz funduszu hrabiego Tyszkiewicza w latach 1897-1907.

Zaprojektował go architekt z Tyłży, niejaki Szrandman, a witraże ufundował i wykonał witrażysta z Krakowa Zalewski. W 1928 roku konsekrował go biskup telszewski Staugaitis.

Wybitnie w gotyckim stylu i z czerwonej cegły budowla ma aż 18 układów cegieł.

(Dokończenie na str. 7)

Seminarium na Uniwersytecie Wileńskim

Prof. Zawadzki przypomniany

Wczoraj w Senackiej Sali Uniwersytetu Wileńskiego, z udziałem naukowców Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, odbyło się seminarium poświęcone życiu i działalności prof. Władysława Zawadzkiego (1885-1939), profesora obu uczelni, ministra skarbu RP, działacza Komitetu Polskiego w Wilnie w l. 1915-1918.

Jeśli zajrzemy do książki wydanej w Warszawie pt. „Kto był kim w II Rzeczypospolitej” biogram prof. Władysława Zawadzkiego jest jednym z najbardziej obszernych i ciekawych.

Jednak na Uniwersytecie Wileńskim w okresie powojennym postać zupełnie zapomniana.

Referaty na wczorajszym seminarium, prowadzonym przez prorektora prof. Juozasa Vidmantisa Vaitkusa, tę postać wszechstronnie przybliżyły. Ze strony polskiej o Władysławie Zawadzkiem mówili: prof. B. Grzełowski i prof. J. Beksiak, z litewskiej — dr M. Tvarona-

vičienė, prof. V. Lakis i mgr R. Gajdis.

Wystąpienia przypomniły, że główna postać naukowej imprezy jest rodem ze słynnej rodziny księgarzy. Józef Zawadzki był wydawcą „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza, którymi debiutował późniejszy wieszcz.

Brat Władysława — Adam pozostał właścicielem księgarni aż do wybuchu wojny.

Władysław Zawadzki studiował początkowo przyrodę w Mińsku i Lipsku, potem w Krakowie rozpoczął studia filozoficzno-humanistyczne. Wstąpił do Polskiej Partii Socjalistycznej, zaczął aktywnie działać i musiał opuścić kraj — wyjechał do Paryża. Tam z kolei wybrał studia ekonomiczno-społeczne.

Dyplom uzyskał w r. 1909, wkrótce również ukazała się książka jego autorstwa po francusku pt. „Zastosowanie matematyki do ekonomii politycznej”.

(Dokończenie na str. 3)

Kolejny podejrzany w sprawie zabójstwa Anny Lindh

Nowa faza śledztwa

Szwedzka prokuratura potwierdziła wczoraj na konferencji prasowej wcześniejsze informacje mediów, że policja zatrzymała tego dnia rano nowego mężczyznę podejrzanego o zabójstwo minister spraw zagranicznych Anny Lindh.

Prowadząca śledztwo prokurator Agneta Blidberg potwierdziła też zwolnienie z aresztu z braku dowodów dotychczasowego głównego podejrzanego, aresztowanego w ubiegłym tygodniu 35-letniego Pera Olofa Svenssona, który od momentu zatrzymania nie przyznawał się do winy. „Nie jest on już podejrzany o zabójstwo Anny Lindh”, powiedziała pani Blidberg. „Inna osoba została aresztowana na podstawie uzasadnionych podejrzeń o popełnienie tego morderstwa”, dodała prokurator. Zdaniem Blidberg, zatrzymanie nowego podejrzanego, znanego wcześniej policji, przebiegło spokojnie. Prokurator odmówiła podania jego personaliów.

„Ten człowiek wykazuje pewne

podobieństwo do mężczyzny z NK (domu towarowego Nordiska Kompaniet)”, powiedział na konferencji szef sztokholmskiej policji kryminalnej, Leif Jennekvist. Użył on tych samych słów co po aresztowaniu poprzedniego podejrzanego.

„Śledztwo weszło obecnie w nową fazę i dlatego nie możemy nic więcej powiedzieć”, dodał szef policji. Minister spraw zagranicznych Szwecji Anna Lindh została ciężko zraniona 10 września przez uzbrojonego w nóż mężczyznę, gdy bez ochrony robiła zakupy w domu towarowym NK w centrum Sztokholmu. Mimo intensywnych zabiegów lekarskich zmarła nad ranem 11 września w szpitalu Karolinska.

Lindh była jednym z najpopularniejszych polityków w swym kraju. Należała do głównych zwolenników włączenia Szwecji do strefy euro. W cieniu jest śmierci odbyło się 14 września w Szwecji referendum w sprawie euro. Zwyciężyli w nim przeciwnicy zamiany korony na europejską walutę. (PAP)

„Kurier Wileński”
można nabyć
we wszystkich
sklepach

MI IMA
MEDIA

MA IMA
MARKET

W NUMERZE

Kraj — 2
„Poznajemy komputery
i... pięć języków”

Wbrew utartej opinii, że 13 to liczba feralna, przynosząca pecha, o swojej klasie dziewiątacy Awiżeńskiejskiej Szkoły Średniej w rejonie wileńskim mówią: „Wesoła trzynastka”.

Świat — 4
Protest dowódców

Czeska armia przeżywa personalne trzęsienie ziemi wywołane przez ogromne cięcia budżetowe. Po dowódcy wojsk lotniczych z służby odejść chcą kolejni generałowie.

Praworządność — 5
Cukier zamiast wełny
mineralnej

Nie powiodło się amatorom łatwego zysku — funkcjonariusze Celnej Służby Kryminalnej (CSK) na przejściu w Kalwarii zatrzymali mikrobus, którym usiłowano przewieźć do Litwy przeszło 5 ton polskiego cukru.

Nauka i technika — 8
Koniec misji
sondy "Galileo"

Należąca do NASA sonda kosmiczna "Galileo" zakończyła swoją ośmioletnią misję badania Jowisza potężnym zderzeniem z tą największą planetą.

Sentencja

Kamieniem wody nie
skaleczysz.

SŁAWIAN TROCKI

9 771 392 04 0004

KRAJ

Goście redakcji – „piątacy” i „dziewiątacy” z Awizeńskiej Szkoły Średniej

Kalejdoskop aktualności

Nowy generalny „Telekomasu”

Dzisiaj zostanie ogłoszona decyzja zarządu największego w kraju przedsiębiorstwa telekomunikacyjnego „Lietuvos telekomas” o mianowaniu nowego dyrektora generalnego spółki. Poinformują o tym prezes zarządu „Lietuvos telekomas” Gintautas Čintelis oraz wiceprezydent zarządzającej spółką skandynawskiej grupy „TeliaSonera” i szef oddziału rynku bałtyckiego Erik Hallberg.

W swoim czasie w prasie zjawily się przesłanki o tym, że szefem „Lietuvos telekomas” zostanie Artūnas Šikšta, który 15 września odszedł ze stanowiska prezesa zarządu „Hansbankas”.

Dni współpracy w Kaliningradzie

Posiedzeniem rady współpracy regionów Litwy z obwodem kaliningradzkim w tym tygodniu zostaną zainaugurowane dni Litwy w Kaliningradzie.

Na posiedzeniu, które dzisiaj i jutro odbędzie się w Swietłogorsku, przedstawiciele obu krajów omówią współpracę w dziedzinie gospodarki, kultury, ochrony środowiska i in., informuje Ministerstwo Spraw Zagranicznych. W radzie, która się zbiera co roku, działa 9 komisji — rolnictwa, kultury, współpracy gospodarczej, ochrony środowiska, turystyki i sportu oraz inne. Dni współpracy mają też służyć zacieśnieniu kontaktów mieszkańców, przedsiębiorców i studentów Litwy i obwodu kaliningradzkiego, promocji kultury i sztuki litewskiej oraz możliwości inwestycyjnych.

Kolacja przed audiencją

Prezydent Rolandas Paksas, przygotowując się do wizyty w Watykanie, wczoraj wieczorem zaprosił na kolację hierarchię wspólnoty katolickiej.

Doradca prezydenta ds. polityki wewnętrznej Dalia Kutraitė-Giedraitienė powiedziała, że audiencja prezydenta u papieża Jana Pawła II przewidziana jest 2 października. Jak twierdzi doradca, nieoficjalna kolacja poświęcona jest również 10 rocznicy wizyty papieża na Litwie oraz przypadającej wkrótce 25 rocznicy pontyfikatu papieża.

Na kolację do Urzędu Prezydenta zaproszeni zostali kardynał Audris Juozas Bačkis, biskupi i nuncjusz papieski Peter Stephan Zurbriggen.

Kasa Chorych zadłużona

Służba Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowia zaaprobowala propozycję zaciągnięcia przez Państwową Kasę Chorych (PKCh) 95 mln pożyczki na pokrycie długów za refundowane leki.

Jak poinformowała wczoraj PKCh, w ciągu 8 miesięcy br. aptekom za leki przełano 224,9 mln Lt; gdy tymczasem zadłużenie dla aptek na dzień 1 września br. stanowiło 159 mln Lt, w tym opóźnione opłaty stanowiły 95 mln Lt. Jak informuje PKCh, ogółem w ubiegłym roku aptekom za leki zapłacono 409 mln Lt.

Misja MFW w Wilnie

W przyszłym tygodniu w Wilnie będzie pracowała kolejna misja Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW), która oceni sytuację ekonomiczną Litwy w trzecim kwartale, prowadzone reformy, a przede wszystkim będzie się interesowała projektem budżetu państwowego na rok 2004.

W dniach 29-30 września do Wilna przybędą dwaj eksperci MFW, a misją kierować będzie doradca Drugiego Departamentu Europejskiego MFW Patricia Alonso Gamo. Misja będzie pracowała do 3 października.

Zainteresowanie większe niż się spodziewano

Zainteresowanie mieszkańców Litwy systemem samodzielnego gromadzenia emerytury jest większe, niż oczekiwało Ministerstwo Opieki Społecznej i Pracy.

Po spotkaniu z prezydentem Rolandasem Paksasem wczoraj minister opieki społecznej i pracy Vilija Blinkevičiūtė powiedziała, że „SoDra” już zarejestrowała około 20 tys. umów ze spółkami gromadzenia emerytur. Według wstępnych obliczeń ministerstwa, w tym roku podpisze się 60-70 tys. umów, ale realnie ta liczba powinna być większa.

(BNS, ELTA)

KURIER
WILEŃSKIAdres redakcji
Birbinių g. 4a, 2030 Vilnius,
Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

ISSN 1392-0405

Zespół i współpracownicy

Aleksander Borowik — redaktor naczelny (tel. 260 84 44, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).

Krystyna Adamowicz — zastępca redaktora naczelnego, Helena Gładkowska — stolica, Danuta Ka Milewicz — „Pocopotek”, Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz — polityka, Jan Sienkiewicz — społeczeństwo, Irena Mikulewicz — Samo życie, Robert Mickiewicz — praworządność, Irena Litwin — praworządność, Walenty Dunowski — sport, Edyta Szałkowska — zdrowie, Andrzej Pukszo — kultura, Julitta Tryk — gospodarka, Małgorzata Kozicz — strona młodzieżowa, Marian Paluszkiewicz — fotoreporter, Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. sołecznicki, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki (tel. 260 84 46).

Wanda Zajączkowska, Zygmunt Żdanowicz — sekretarze odpowiedzialni, Marian Sipowicz — zastępca sekretarzy odpowiedzialnych, Walerian Butkiewicz, Roman Ostroch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe (tel. 260 84 47, e-mail: sekret@kurierwilenski.lt).

Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż-prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji. Sekretarz odpowiedzialny Zygmunt Żdanowicz

Wydawca VŠ „Vilnijos Žodis”. Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 260 84 44). Druk UAB „KLION”
Wsparcie finansowe — Senat RP i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

„Poznajemy komputery i... pięć języków”

Awizeńscy dziewiątoklasiści mówią o sobie: „Wesoła trzynastka”, chociaż na zdjęciu jest ich dwunastu

Wbrew utartej opinii, że 13 to liczba feralna, przynosząca pecha, o swojej klasie dziewiątacy Awizeńskiej Szkoły Średniej w rejonie wileńskim mówią: „Wesoła trzynastka”.

Dało się to zresztą zauważyć podczas ich wczorajszej wizyty w redakcji naszego dziennika. Wszyscy żartowali, dowcipkowali. Starosta klasy Andrzej Szpakowski na pytanie, jakie jego zdaniem przedmioty są preferowane przez uczniów, powiedział: „Poznajemy komputery i pięć języków”.

— Aż pięć? — zdziwiliśmy się.

„Tak” — zapewнили uczniowie i zaczęli wliczać: „Polski, litewski, niemiecki, angielski i na dodatek rosyjski. Wszystkie są wykładane programowo i bezpłatnie.”

Okazało się, że większość

z tej wesołej trzynastki marzy o ukończeniu szkoły średniej, a kilku spośród dzisiejszych awizeńskich dziewiątoklasistów już myśli o studiowaniu marketingu i biznesu. Co prawda, niektórzy z nich już tego lata pracowali. Jak powiedział Witalij Łamkin, przez kilka miesięcy był on zatrudniony na budowie.

— Jeszcze nie mam konkretnego zawodu, robiłem więc wszystko, co mi kazali, ale praca budowlanego bardzo mi się spodobała — powiedział nastolatek z zadowoleniem.

Natomiast uczniowie 5a klasy, którzy przybyli do redakcji tym samym autokarem z wychowawczynią Bronisławą Borowik, najbardziej zainteresowali się tym, jak się robi codzienną gazetę, a już szczególnie zaciekał

ich sztandar redakcji, który został ufundowany przez burmistrzów zaprzyjaźnionych polskich miast.

Ogółem w piątej klasie jest 17 uczniów. Do „Kuriera Wileńskiego”, na wileńską Lipówkę przyjechali wszyscy, a niektórzy z nich przywieźli bardzo ciekawe wspomnienia z wakacji z rysunkami i opisami swoich przygód. Chyba się ucieszą, gdy przeczytają swoje listy w „Pocopotku”.

Dzieci opowiadały, że nie wszystkie mieszkają w osiedlu Awizeńskie, gdzie znajduje się szkoła. Niektóre z nich dojeżdżają nawet z dość dalekich wsi. Mówiły, że bliżej domu też mają szkoły, jednak ich, awizeńska, podoba się wszystkim najbardziej.

Jadwiga Podmostko
Fot. Marian Paluszkiewicz

Uczniowie klasy piątej napisali do „Pocopotka”

● Nie ma recepty na powstrzymanie nadużyć w reprivatyzacji ziemi

Bezradny komitet

Sejmowy Komitet Prawa i Praworządności w związku z różnicą zdań parlamentarzystów oraz obawą przed zamrożeniem kończącego się procesu reprivatyzacji ziemi, wczoraj nie zgłosił żadnych propozycji, aby zapobiec grabieży ziemi.

Jak powiedział przewodniczący komitetu Aloyzas Sakalas, o tym, jakie ustawy dałoby się zmienić, czy można zabronić zwrotu ziemi w równoważnej naturze, postanowi się w ciągu kilku najbliższych tygodni, podczas których spróbuje się

wyjaśnić potencjalne skutki decyzji ze specjalistami prawa konstytucyjnego.

Prawa własnościowe na ziemię już przywrócono 86 proc. mieszkańców. Kierownik Narodowej Służby Ziemi Silvestras Staliūnas uważa, że już nie warto doskonalić ustaw o reprivatyzacji, gdyż poprawki nie dadzą pożądanego wyniku. Staliūnas zaproponował skorygowanie ustaw tylko „w aspekcie kontroli ich przestrzegania oraz zaostrożenia odpowiedzialności za nieprzebranie”.

Tymczasem kontroler sejmowa Rimantė Šalaševičiūtė proponowała powstrzymanie zwrotu ziemi w równoważnej naturze do chwili, aż ziemia właścicielom nie zostanie zwrócona w naturze.

Poparła ją również dyrektorka Litewskiego Centrum Praw Człowieka Toma Birmontienė, która zaproponowała zabronić zwrotu ziemi w naturze równoważnej tylko dlatego, aby po przeniesieniu się do innej miejscowości, łatwiejszy był dostęp do niej. Zdaniem Birmontienė należy zabronić przenoszenia

ziemi i kontynuując procesy zwrotu ziemi przestrzegać tylko „zasad prawdziwej restytucji”.

Sakalas zwątpił, czy po zaostrzeniu odpowiedzialności urzędników związanych ze zwrotem ziemi oraz kontroli uda się uniknąć prób pominięcia założeń ustawowych. Jego zdaniem, najlepszym wariantem byłoby dalsze zwracanie ziemi wyłącznie w naturze.

Obawia się on jednak, że tej propozycji mogą nie przyjąć ludzie, których pozbawi się prawa skorzystania z możliwości przeniesienia

zwracanej ziemi. Staliūnas przewiduje, że proces zwrotu ziemi w 2004 r. zostanie zakończony tylko w pięciu powiatach: telszkim, mariampolskim, taurozańskim, poniewieskim, szawelskim, gdyż tam proces reprivatyzacji ziemi ma przebieg najsprawniejszy.

Najmniej ziemi zwrócono na własność w powiecie wileńskim — 70 proc., w powiatach kłajpedzkim i uciańskim — około 79 proc. (BNS)

Prezydent ułaskawił zaledwie trzech skazanych

Czegoś takiego jeszcze nie było

Obradująca w środę w Urzędzie Prezydenta Komisja ds. Ułaskawienia rozpatrywała prośby 39 skazanych, z których tylko trzy uwzględniła.

Komisja ds. Ułaskawienia z prezydentem Rolandasem Paksasem na czele postanowiła od pozostałej kary całkowicie zwolnić dwóch skazanych, jednego ułaskawiono częściowo.

Szef kancelarii prezydenta Andrius Meškauskas powiedział, że tym razem komisja uwzględniła wyjątkowo mało próśb o ułaskawienie, dotychczas nie było jeszcze, aby z ułaskawienia skorzystało mniej niż 10 proc. ubiegających się o nie osób.

Meškauskas twierdzi, że tym razem o ułaskawienie prosiło wielu morderców, gwałtocieli bądź kilkakrotnie sądzonych osób, którym zazwyczaj nie udziela się ułaskawienia.

Członkowie komisji oczekują, że następnym razem do Urzędu Prezydenta może wpłynąć więcej próśb o ułaskawienie, gdyż sądy zakończą rozpatrywanie uprawomocnionych wyroków tych przestępców, dla których za popełnione wykroczenia w nowych obowiązujących od maja kodeksach — Karnym, Postępowania Karnego oraz Wykonawczym — przewidziane są łagodniejsze kary.

W ostatnich miesiącach mniej

było próśb o ułaskawienie, ponieważ więźniowie nie prosili o łaskę, czekając na orzeczenia sądów.

W posiedzeniach Komisji ds. Ułaskawienia uczestniczą przewodniczący Sądu Najwyższego, ministrowie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, prokurator generalny, przedstawiciel Litewskiego Stowarzyszenia Opieki nad Więźniami, pracownicy Urzędu Prezydenta.

Komisja rozpatruje prośby skazanych o ułaskawienie i zgłasza propozycje prezydentowi odnośnie decyzji. Skazani otrzymują ułaskawienie zgodnie z dekretem prezydenta.

(BNS)

Liberalni demokraci proponują wykupienie indulgencji

Kto będzie płacił?

Partia Liberalno-Demokratyczna, krytykując poczynania rządu w walce z przemocą i przestępczością, proponuje opodatkować sceny przemocy, pokazywane w filmach, grach komputerowych oraz w programach telewizji.

„Należy stworzyć nieprzychylny w sensie ekonomicznym warunki propagowania i demonstrowania przemocy. Powinna być ona opodatkowana” — na wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie powiedział wczoraj przewodniczący Partii Liberalno-Demokratycznej Valentinas Mazuronis. Jego zdaniem, pieniądze z tego podatku mogłyby być przelewane do Funduszu Zapobiegania Przemocy

i wykorzystywane na prewencję przestępstw, szerzenia się agresji, walkę z przemocą.

Mazuronis nie potrafił jeszcze powiedzieć, ile, w jego przekonaniu, mogłaby kosztować scena przemocy, przedstawiająca np. odcięcie ręki.

„Znalazłoby się wiele prywatnych organizacji, organizujących cykle odczytu na temat prewencji przemocy, wyświetlanie filmów itp. Prewencja powinna być wdrażana od dzieciństwa” — powiedział inny liberalny demokrat, poseł Jonas Lioginas.

Tymczasem zdaniem kierownika centrum informacyjnego rządzącej Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej Gediminas Kirkilas

sa, propozycje liberalnych demokratów opodatkowania scen przemocy świadczą o ich „niedojrzałym pojęciu o podatkach w ogóle”. „Kto by płacił te podatki: aktorzy grający role terminatorów, autorzy scenariuszy ze scenami przemocy, telewizje, czy też widzowie? I kto egzekwowałby taki podatek, jakiego nie ma w żadnym państwie świata — może liberalni demokraci?” — powiedział Kirkilas.

Propagowania przemocy na Litwie zabraniają ustawy, tymczasem w mediach, zwłaszcza transmisjach telewizyjnych, jest sporo scen przemocy. Zgodnie z prawem, programy z takimi scenami są oznaczane symbolami ostrzegawczymi.

(BNS)

Seminarium na Uniwersytecie Wileńskim

Prof. Zawadzki przypomniany

(Dokończenie ze str. 1)

W okresie I wojny światowej przygotował dla liderów polskiego ruchu narodowościowego w Warszawie „Memoriał w sprawie rozwiązania problemu ziem Wielkiego Księstwa Litewskiego”. Bronił przynależności Wilna do Polski na Konferencji Pokojowej w Paryżu.

Przez wiele lat wykładał na Uniwersytecie Stefana Batorego, równoległe też na SGH w Warszawie. W roku 1931 został wiceministrem skarbu RP, w latach 1932-1935 piastował funkcje ministra,

„przetrzymując” aż kilku premierów. Mówiono o nim „człowiek Piłsudskiego”.

Chociaż profesor zmarł w Warszawie (szybko postępujący rak), pogrzeb odbył się w Wilnie. Kondukt pogrzebowy jechał z dworca przez całe miasto na cmentarz św. Piotra i Pawła, a za nim — masa wilnian.

Wczoraj uczestnicy seminarium złożyli na mogile profesora kwiaty.

Mirosław Głogowski, doradca Aleksandra Kwaśniewskiego, który był obecny na imprezie, zabrał

również słowo. Uważa on, że jest to kolejny krok we współpracy między wyższymi uczelniami Polski i Litwy, istnieją do wykorzystania wielkie możliwości wymiany studentów, naukowców, można bardziej ożywić Kolegium Stefana Batorego, założone przed laty, które ma być instytucją międzyuczelnianą i pomagać w zdobywaniu wiedzy.

Dzisiaj na Alma Mater inna impreza — konferencja z okazji 10-lecia działalności Katedry Filologii Polskiej.

Andrzej Pukszo

Litwa będzie miała konsula generalnego Finlandii

Interesuje się ornitologia

Ministerstwo Spraw Zagranicznych informuje, że konsulem honorowym Finlandii w Kłajpedzie mianowany został właściciel spółki technologii inżynierskich „Castrade” Krister Castren.

Castren, zamieszkały od 1996 r. na Litwie, jest obywatelem Finlandii. Jest on pierwszym konsulem honorowym Finlandii w niepodległej Litwie. Nowy konsul będzie reprezentował Finlandię w powiecie kłajpedzkim. „Należy oczekiwać, że przyczyni się on do zacieśnienia litewsko-fińskich kontaktów kulturalnych i handlowych oraz będzie służył ogólną informacją o reprezentowanym kraju” — powiedziane jest w komunikacie MSZ. Dyplomata interesuje się również ornitologią, aktywnie uczestniczy w realizacji na Litwie projektów ekologicznych.

Konsulat Finlandii w Kłajpedzie zostanie założony przy ulicy

Krister Castren aktywnie uczestniczy w realizacji na Litwie projektów ekologicznych Fot. ELTA

Aukstoji, a jego otwarcie przewidziane jest w październiku.

Obecnie w portowym mieście już działa konsulat generalny Rosji, jak również konsulaty Łotwy, Szwecji i Ukrainy.

(ELTA)

Cierpisz? Dlaczego bez Jezusa Miłosiernego?

W KLASZTORZE ŚW. FAUSTYNY
(na Antokolu ul. Grybo 29)

Nowenna, Koronka i Msza św. przez 9 dni:
od 26 września do 4 października o godz. 17.00
w czas 70-lecia przybycia św. Faustyny do Wilna.

Uroczystość Apostolki Bożego Miłosierdzia -
niedziela, 5 października, godz. 12.00 — Msza św.

Jezu, ufam Tobie!

Z Maryją Ks. Dariusz Stańczyk

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne prezentują co sobotę na antenie Radia Znad Wilii w godz. 8:00-9:00 program o najnowszych książkach, podręcznikach, pomocach naukowych oraz konkurs z atrakcyjnymi nagrodami.

WYDAWNICTWA
SZKOLNE
I PEDAGOGICZNE

ZNAD WILII
103.8 FM

Polska

Stypendia od premiera

5853 uzdolnionych uczniów szkół średnich otrzyma w tym roku stypendia Prezesa Rady Ministrów. Będą dostawać po 253 zł miesięcznie — poinformowało Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu na swojej stronie internetowej.

Wybranych stypendystom nominacje wręczy dzisiaj w Warszawie premier Leszek Miller. Stypendium premiera zostało ustanowione rozporządzeniem RM z maja 1997 r.

Hit od stycznia

Teatr Muzyczny Roma przygotowuje w nowym sezonie jeden z największych hitów kompozytora Andrew Lloyd Webbera „Koty”, który przez ponad 20 lat jest grany z powodzeniem na całym świecie.

Roma jako jedyny teatr na świecie posiada prawa do wystawienia własnej wersji „Kotów”. Oryginalne pozostaną jedynie wiersze Thomasa Stearnsa Eliota oraz muzyka Webbera. Podczas castingów z ponad 1000 chętnych, wybrano 40-osobową obsadę. Koszt spektaklu to około 2 mln 300 tys. zł. Premiera w styczniu 2004 roku.

Zamach na rekord

106 godzin i 4 minuty potrwać ma rozpoczęta wczoraj rano audycja „na żywo” radia Flash.

Prowadzący ją prezenter katowickiej stacji Bogdan Widawka zamierza w ten sposób o 3 godziny i 4 minuty pobić rekord Guinnessa, ustanowiony przed dwoma laty przez szwedzkiego prezentera Kristiana Bartosa.

"Wiekowe" na trasie

Kilkadziesiąt wiekowych aut wystartuje w sobotę w ramach II Legnickiego Rajdu Pojazdów Zabytkowych.

W rajdzie będą brały udział załogi pojazdów zabytkowych, czyli wyprodukowanych co najmniej przed 25 laty i których produkcja została zakończona co najmniej 15 lat temu. Uczestnicy zlotu będą ubrani w stroje z minionych lat. Jak zapowiadają organizatorzy, wśród ponad 40 załóg zgłoszonych z całej Polski, znajdują się właściciele takich perełek: jak Fiat 514 z 1928 roku, czy Dixi z 1926 roku, albo Rolls Royse'a z lat 50.

Nie dla zysku

Ponad 60 proc. kobiet zajmujących się prostytutką w Polsce deklaruje, że podjęły się tego zajęcia z powodu trudnej sytuacji materialnej — wynika z badania przeprowadzonego przez OBOP.

Około 17 proc. badanych, decydując się na tę profesję, kierowało się możliwością zarobku i osiągnięcia zysku, a w następnej kolejności — chęcią podwyższenia standardu życia (14 proc.). Niecałe 3 proc. respondentek jest zmuszanych do prostytuowania się. Niewiele ponad 2 proc. kobiet motywuje własny wybór ciekawością, przypadkiem, narkotykami lub ucieczką z domu.

Debata generalna otwiera na nowo podziały między USA i ONZ

Odmienne oceny sytuacji

W swym przemówieniu w ONZ Bush bronił swej decyzji o wojnie z Irakiem i wezwał społeczność międzynarodową do poparcia amerykańskiego planu stabilizacji. Odrzucił jednak apele wielu krajów, w tym Francji, Niemiec i Rosji, o szybkie przekazanie władzy Irakijczykom, oświadczając, że proces ten "musi przebiegać zgodnie z potrzebami Irakijczyków — nie może być przyspieszany ani spowalniany według życzenia innych stron".

Całkiem odmiennie ocenili sytuację inni mówcy, od sekretarza generalnego ONZ Kofiego Annana po prezydenta Francji Jacquesa Chiraca. Inwazja na Irak pozostaje dla nich niebezpiecznym aktem amerykańskiego unilateralizmu, przysparzającym teraz problemów całej społeczności międzynarodowej. Uważają przy tym, że aby problemy te rozwiązać, należy możliwie szybko — według Francji wciąż 6-9 miesięcy — uczynić samych Irakijczyków odpowiedzialnymi za sprawę ich kraju.

Bush nie przekonał słuchaczy

Podczas gdy Bush oświadczył, że USA nie tylko obaliły zbrodniczy reżim Saddama Husajna, ale także obroniły w Iraku "wiarygodność Narodów Zjednoczonych, Chirac nazwał podziały wywołane przez wojnę w Iraku jednym z największych zagrożeń dla instytucji wielostronnych takich jak ONZ.

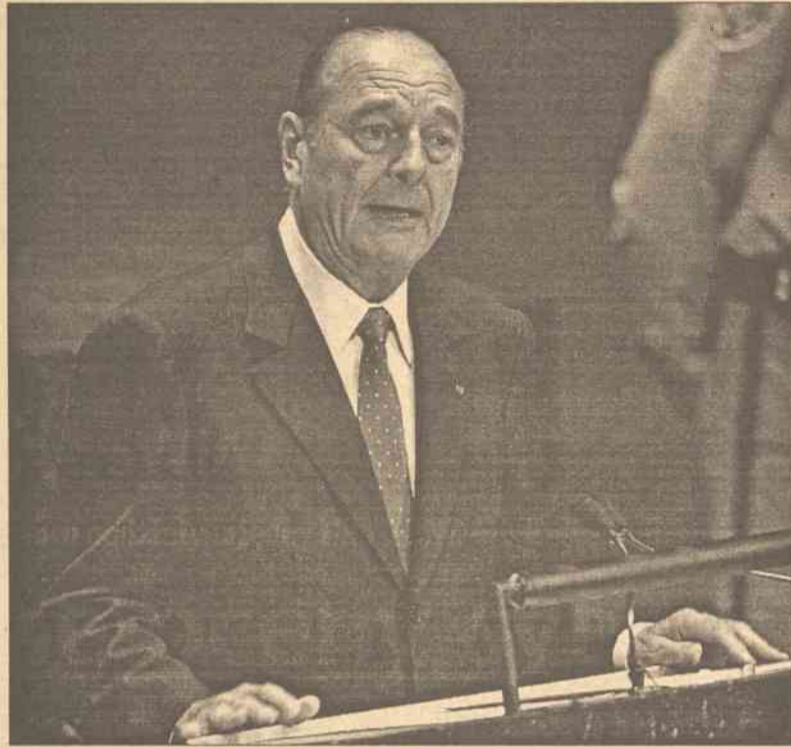
Czeska armia bez najlepszych generałów

Protest dowódców

Czeska armia przeżywa personalne trzęsienie ziemi wywołane przez ogromne cięcia budżetowe. Po dowódcy wojsk lotniczych z służby odejść chcą kolejni generałowie — napisał wczoraj największy dziennik „Mlada Fronta Dnes”.

Na początku września o zakończeniu kariery w wojsku poinformował jeden z najzdolniejszych czeskich generałów, dowódca wojsk lotniczych Jan Vachek. Swoje odejście z armii zapowiedział też dowódca wojsk chemicznych generał Dusan Lupuljev, który w czasie amerykańsko-brytyjskiego ataku na Irak dowodził w Kuwejcie uznawaną za jedną z najlepszych na świecie czeską jednostką obrony chemicznej, radiologicznej i biologicznej. Zdaniem „Mladej Fronty Dnes”, swoje odejście z armii zapowiadają także inni generałowie. Z sił zbrojnych odchodzą także najbardziej doświadczeni instruktorzy lotniczy.

Jan Eichler z Instytutu Stosunków Międzynarodowych w Pradze powiedział, że masowe odejście generałów i wysokich rangą wojskowych to przejaw braku zaufania armii do rządu, który jeszcze niedawno zapewniał o poparciu dla pla-

Podczas swego wystąpienia Chirac nazwał podziały wywołane przez wojnę w Iraku jednym z największych zagrożeń dla instytucji wielostronnych takich jak ONZ
Fot. EPA-ELTA

Kofi Annan powiedział zaś, że "prewencyjne użycie siły bez zgody Rady Bezpieczeństwa ONZ" grozi "rozszerzeniem się jednostronnego i bezprawnego stosowania przemocy, obojętne, czy wystarczająco uzasadnione, czy nie".

W analizie na łamach wczorajszego "New York Timesa" Steven R. Weisman napisał, że Bush nie przekonał swych słuchaczy, "nie wygląda też na to, aby palili się do udzielenia pomocy". Aby udobroczyć sceptyków, Bush zaoferował

Narodom Zjednoczonym większą rolę w odbudowie Iraku. Jednak jego współpracownicy dali potem jasno do zrozumienia, że Stany Zjednoczone zamierzają nadal kierować zarówno odbudową, jak i operacją utrzymywania pokoju w Iraku. "Choć u wielu Bush uzyskał dobre noty za przemówienie, nie wydaje się, by przybliżyło ono uchwalenie przez Radę Bezpieczeństwa rezolucji w sprawie zwiększenia roli ONZ w Iraku" — napisał Weisman.

Rosja pracuje nad planami budowy rurociągu do Chin

Ropa popłynie do Dagingu

Przebywający z wizytą w Pekinie premier Rosji Michaił Kasjanow powiedział wczoraj, że jego kraj będzie szanować swoje zobowiązania w sprawie dostaw ropy i gazu do Chin i pracuje obecnie nad planami budowy naftociągu do tego kraju.

Strategia energetyczna Rosji na okres do roku 2020, którą wstępnie zaakceptował rząd, przewiduje budowę rurociągu Angarsk-Nachodka o przepustowości 50 mln ton ropy rocznie. Projekt obejmuje budowę nitki do chińskiego Dagingu o przepustowości do 30 mln ton. Budowa

Mniej wojska i pieniędzy

W zamian za podzielenie się z ONZ częścią odpowiedzialności Waszyngton oczekuje od innych krajów większej pomocy wojskowej i finansowej dla swej misji w Iraku. Jednak Weisman wyraża obawę, że jeśli nawet administracja USA wywalczy w ONZ nową rezolucję, oferty wysłania do Iraku wojska i pomocy zagranicznej mogą być mniejsze od oczekiwanych.

Miesiąc temu administracja Busha mówiła, że na konferencji darczyńców zwołanej na koniec października do Madrytu chce uzyskać obietnice pomocy warte miliardy dolarów. Teraz wygląda na to, że będzie musiała zadowolić się znacznie mniejszą sumą. Według informacji, które na początku tygodnia przedstawił Senatowi USA amerykański administrator Iraku Paul Bremer, 61 krajów obiecało na razie ogółem tylko 1,5 miliarda dolarów, a w mediach USA nie brak głosów, że "Bush będzie mógł uważać się za szczęściarza, jeśli dostanie miliard dolarów".

Nie widać też wielu chętnych do wysłania wojsk do Iraku. Szanse na to, że uczynią to Indie i Pakistan, wydają się dziś znikome. Korea Południowa oświadczyła, że decyzję może podjąć dopiero pod koniec października. Turcję poprosili Amerykanie o 10 tysięcy żołnierzy, ale, jak oświadczył NYT pewien przedstawiciel tego kraju, "bardziej realistyczne wydaje się kilka tysięcy".

Rosja pracuje nad planami budowy rurociągu do Chin

Ropa popłynie do Dagingu

liczącego 2,4 tys. kilometrów naftociągu ma kosztować 2,5 mld dolarów. Jednak na razie prace budowlane nie ruszyły z powodu konkurencyjnego planu budowy naftociągu do Japonii, za którą opowiedział się w czerwcu tego roku prezydent Władimir Putin. Zastrzeżenia co do rurociągu do Chin wyrazili też ekologowie.

Japonia, uzależniona od importu surowców energetycznych, zaoferowała w tym roku Rosji pomoc w wysokości 7,5 mld dolarów na inwestycje na polach naftowych wschodniej Syberii.

Z brytyjskiego raportu o Iraku wypadło kluczowe zdanie

Coraz więcej wątpliwości

Brytyjska komisja badająca okoliczności śmierci rządowego eksperta Davida Kelly'ego ujawniła, że ówczesny szef wywiadu MI6 John Scarlett wycofał na sugestię doradcy premiera Tony'ego Blaira, Jonathana Powella, kluczowe zdanie z przygotowywanego rządowego raportu na temat irackiej broni masowego rażenia.

Zdanie to głosiło, że prezydent Iraku Saddam Husajn był przygotowany na użycie broni chemicznej i biologicznej, "jeśli uzna, że jego reżim był zagrożony". Powell miał

tłumaczyć, że zdanie sugeruje, że Irak stanowić będzie zagrożenie jedynie wtedy, gdy zostanie zaatakowany". Ingerencja Powella w tekst raportu podnosi kolejne wątpliwości na temat ingerencji współpracowników Blaira w tworzenie raportu.

Specjalna komisja pod przewodnictwem lorda Huttona wyjaśnia okoliczności śmierci rządowego eksperta ds. broni masowego rażenia Davida Kelly'ego, który popełnił samobójstwo po tym, jak został zidentyfikowany jako źródło informacji dziennikarza BBC.

Stronę na podstawie doniesień PAP przygotował Zygmunt Żdanowicz

Trzy z połową ton spirytusu ze szmuglu

Przemycniczy zaścianek

Litewscy pogranicznicy wykryli w jednym z zaścianków w rejonie sołecznickim w pobliżu granicy litewsko-białoruskiej dwa wypełnione spirytusem samochody.

We wtorek pieszy patrol Państwowej Służby Ochrony Granicy niedaleko wsi Naniszki w rejonie sołecznickim zauważył ślady samochodu prowadzące od państwowej granicy w głąb kraju. Żołnierze sprawdzili, dokąd prowadzą ślady. Po przejściu 2,5 km pogranicznicy znaleźli się w opuszczonym zaścianku, w którym znaleziono dwa samochody wypełnione spirytusem, osobowe Audi 100 "Avant" bez numerów rejestracyjnych i mikrobus z szawelską rejestracją.

W sumie w obydwu autach znaleziono 3580 litrów płynu o zapachu przypominającym spirytus. Płyn znajdował się w plastikowych pojemnikach różnej wielkości. W trakcie dochodzenia wyjaśnio-

no, że spirytus na Litwę dostarczono z Białorusi przez mostek przetrzucony przez rów melioracyjny. Obecnie samochody i ładunek są przechowywane w bazie litewskiej straży granicznej w Oranach.

Funkcjonariusze ustalili, że numery na nadwoziu "Audi" są podrobione, również nie znaleziono w bazie danych policji drogowej numerów rejestracyjnych jakie były umieszczone na mikrobusie. Obecnie trwają intensywne poszukiwania kierowców obydwu pojazdów. O znalezisku w rejonie sołecznickim poinformowano białoruską straż graniczną w Lidzie.

Jak twierdzą w litewskiej Państwowej Służbie Ochrony Granicy, w tym roku wykryto już ponad 20 tys. litrów nielegalnie przewiezionego do naszego kraju spirytusu i innych napojów alkoholowych. Najwięcej tego towaru próbowano przemycić z Białorusi. Z sąsiedniego kraju próbowano wwieźć 18 tys. litrów.

Kierowca twierdzi, że nie wiedział o przemyśle

Cukier zamiast wełny mineralnej

Funkcjonariusze CSK na przejściu granicznym w Kalwarii stale zatrzymują większe lub mniejsze partie przemycanego polskiego cukru Fot. ELTA

Nie powiodło się amatorom łatwego zysku — funkcjonariusze Celnej Służby Kryminalnej (CSK) na przejściu w Kalwarii zatrzymali mikrobus, którym usiłowano przewieźć do Litwy przeszło 5 ton polskiego cukru.

Samochód „Volkswagen LT 35”, prowadzony przez obywatela Litwy G. S., funkcjonariusze oddziału kowieńskiego CSK zatrzymali już po opuszczeniu punktu kontroli. Mikrobus musiał powrócić do powtórnej kontroli.

Aczkolwiek G. S. wybrał reżim czerwonego kanału (co miało oznaczać, że przewozi ładunek towarów zadeklarowanych) i zadeklarował, że wiezie tylko 120 kg wełny mineralnej, w samochodzie „Volkswagen LT” znaleziono również 5 tys. 490 kg przemycanego polskiego cukru. Cukier był zasłonięty workami wełny mineralnej. Wartość zatrzymanego przemytu sięgała 15 tys. litów.

Kierowca usprawiedliwiał się twierdząc, że nic nie wie o przemyśle, ponoć o przewiezieniu ładunku wełny mineralnej poprosili go nieznajomi ludzie. Oprócz cukru zatrzymano też samochód, którym

przewożono przemycany ładunek. Kierowca, po sporządzeniu protokołu o naruszeniu prawa administracyjnego, został zwolniony.

Funkcjonariusze CSK na przejściu granicznym w Kalwarii stale zatrzymują większe lub mniejsze partie przemycanego polskiego cukru (najczęściej usiłuje się ukryć przemycane ładunki o wadze 0,5 — 2 ton).

Jak twierdzi rzecznik Celnej Służby Kryminalnej, największą zatrzymaną w tym roku przez funkcjonariuszy CSK partią cukru był ładunek 17 ton, zarekwirowany na przejściu granicznym w Panemunė w lipcu.

W związku z zatrzymaniem na początku lipca na przejściu granicznym w Łoździejach trzech mikrobusów, przewożących 16 ton przemycanego cukru (kiedy to ze służby celnej został zwolniony inspektor Girdenis, a kierownik zmiany Ciūnis był przeniesiony na przejście w Szesztokach), dotychczas trwa dochodzenie sądowe.

Ogółem w tym roku CSK już zatrzymała ponad 38 ton przemycanego cukru oraz 25 ton syropu cukrowego.

Zgęszczają się chmury nad głową byłego celnika

Bocianobójca w areszcie

Rejonowy sąd w Šilutė wydał pozwolenie na aresztowanie na okres jednego miesiąca podejrzanego o zabicie 15 bocianów byłego celnika Mariusa Dulaitisa.

Dulaitis jest oskarżony o złamanie porządku publicznego i nielegalne polowanie. Takie same oskarżenia wysunięto pod adresem jego nieletniego towarzysza.

Jak twierdzi prokurator rejonowej prokuratury w Šilutė Gintas Pikčiūnas, były obawy, że na wolności były celnik może przeszkadzać śledztwu. Obecnie wykonano wszelkie niezbędne w tej sprawie ekspertyzy i sprawa w najbliższym czasie może znaleźć się w sądzie.

Ekspertyza balistyczna ustaliła, że w bocianów strzelano z karabinu z optycznym celownikiem, na-

leżącym do Mariusa Dulaitisa. Wcześniej podejrzany o popełnienie tego dzikiego przestępstwa został zwolniony z litewskiej służby celnej za dyskredytowanie mundur funkcjonariusza. Dulaitis pracował inspektorem na posterunku celnym w Panemunė.

Po wykryciu faktu strzelania w ptaków przeciwko Dulaitisowi wszczęto sprawę o administracyjnym naruszeniu zasad polowania, ale ją zamknięto, ponieważ policja wszczęła sprawę o łamanie porządku publicznego. Bociany były zabijane w swych gniazdach, które mieściły się na zamieszkanym przez ludzi terenie.

Podejrzany o zabijanie ptaków grozi jedna z możliwych kar — roboty społeczne, kara pieniężna, ograniczenie wolności oraz kara pozbawienia wolności do 2 lat.

Kryminały**Błyskawiczny napad**

W Gargždai (rejon szawelski) dokonano błyskawicznego napadu na jedno z mieszkań przy ulicy Dariaus ir Girėno. Gdy gospodyni otworzyła drzwi wejściowe, do mieszkania wdarł się młody człowiek, który pobił lokatorów, nastolatków w wieku 16 i 15 lat, i skradł komputer, magnetofon, dwa telefony komórkowe oraz inne rzeczy. Straty materialne wyliczono na 1 370 Lt.

Zabrali rower i komórkę

W Šakiai na ulicy V. Kudirkos napadnięto na 35-letniego R. Z. Dwoje młodych ludzi około godziny 22.30 pobiło R. Z., zabralo mu rower i telefon komórkowy. Ofiarę napadu z obrażeniami głowy i złamanym żebrzem umieszczono w szpitalu.

Zamach na taksówkarza

Wczoraj w nocy około godziny 6.30 w Wilnie napadnięto na kierowcę taksówki. Nad ranem pod mostem „Geležinio vilko” przy ulicy Upės, młody człowiek grożąc przedmiotem przypominającym pistolet wysadził z samochodu taksówkarza — 40-letniego V. Š. Po półgodzinie samochód „VW Passat” znaleziono na skrzyżowaniu ulic Upės oraz Studentų.

Okradziono starostwo

W miasteczku Seređius okradziono starostwo. Złodzieje wylamali drzwi wejściowe oraz wewnętrzne, skradli komputer oraz 2 000 Lt. Pieniądże były przechowywane w sejfie.

Strzały w samochód

Do strzelaniny doszło wczoraj w nocy niedaleko wsi Perašunai w rejonie pokrojskim. Kierowca skradzionego „VW Passat” 1989 roku produkcji, nie zatrzymał się na żądanie policjanta i zwiększył szybkość. Prześladowujący samochód policjanci oddali 12 strzałów w powietrze. Kierowca nie zapanował nad kierownicą i zjechał do rowu. Gdy policjanci próbowali zatrzymać auto, kierowca chwycił funkcjonariusza za rękę, w której był służbowy pistolet. W trakcie szarpaniny rozległ się strzał. Kula trafiła w rękę kierowcy. Podejrzanego o kradzież samochodu oraz oskarżonego o stawianie oporu funkcjonariuszom policji 16-letniego N. C. osadzono w areszcie.

Splonął samochód

W Kłajpedzie splonął kolejny samochód. Informację o palącym się aucie strażacy otrzymali o północy. W podwórku bloku przy ulicy Debreceno plonął 17 „BMW 524”. Ogień uszkodził maskę silnika, kraty chłodnicy. Strażacy ustalają przyczynę pożaru. W tym tygodniu to już nie pierwszy nocny pożar w samochodzie. Jak twierdzą funkcjonariusze policji, możliwe, że przestępcy w ten sposób załatwiają wzajemne porachunki. Jak dowodzi praktyka, podpalacze aut rzadko bywają schwytani i ukarani.

O morderstwo podejrzewa się była żona i syna

Policja poszukuje zwłoki i zabójcy

„Szukamy zwłok i sprawcy tego przestępstwa. Podejrzewamy, że syn może ukrywać ciało swego ojca” — powiedział „Kurierowi” komisarz policji kryminalnej rejonu wileńskiego Józef Kuzmicki.

Do komisariatu policji rejonu wileńskiego zgłosiła się 20 — letnia E. M. informując, że w nocy z poniedziałku na wtorek zamordowano jej ojca — 59-letniego S. M. Do zabójstwa prawdopodobnie doszło we wsi Ogródniki w gminie niemieckiej, we własnym domu ofiary.

Gdy funkcjonariusze przybyli na miejsce przestępstwa, ciała zamordowanego nie znaleziono, pomimo że widniały jeszcze ślady krwi. Jak twierdzą sąsiedzi, widziano, że zwłoki mężczyzny wywozili samochodem jego 19-letni syn i była żona, 53-letnia G. M. Prowa-

dząca dochodzenie w tej sprawie policja aresztowała kobietę.

— Przypuszczamy, że to nie było morderstwo na zamówienie. Raczej tragiczny skutek rodzinnej kłótni. Zatrzymana kobieta już dawno nie żyła ze swym mężem. Problemy z wymiarem sprawiedliwości miał również poszukiwany przez nas syn ofiary, 19-letni A. M. Młody człowiek odbywał wyrok sądowy za samowolne opuszczenie wojska — powiedział komisarz Józef Kuzmicki.

Jak twierdzi rzecznik prasowy prokuratury Aleksandras Juozaitis, „istnieje informacja, że 19-latek jest narkomanem”. Do domniemanego przestępstwa doszło tydzień po tym, jak młody człowiek opuścił zakład karny po odbyciu wyroku.

Robert Mickiewicz

Sikał podczas odgrywania hymnu narodowego

Zhańbił symbol państwa

Do niecodziennego naruszenia porządku publicznego doszło w Kownie podczas meczu eliminacyjnego na Mistrzostwa Europy w piłce nożnej wśród dziewczyn. Jeden z widzów oddawał mocz podczas odgrywania hymnu narodowego Litwy.

Gdy na centralnym kowieńskim stadionie im. S. Dariusa i S. Girėnasa przed meczem eliminacyjnym pomiędzy drużynami Litwy i Włoch zaczęto odgrywać hymn Litwy, ochroniarze z agencji

ochroniarskiej „Kvintencija” zauważyli, iż pewien mężczyzna na terenie areny sportowej publicznie oddaje mocz. 42-letniego S. M. dostarczono do komisariatu policji. Po przesłuchaniu mężczyznę wypuszczono do domu.

Również we wtorek w Kownie zatrzymano jeszcze jednego amatora sikania w miejscu publicznym. Pijany 55-letni G. J. oddawał mocz pod gmachem gimnazjum „Rasos”. Jak i w pierwszym wypadku, chuligana po przesłuchaniu wypuszczono.

W zarządzie kontroli narkotyków Służby Badania Zorganizowanej Przestępczości Departamentu Policji zainstalowano bezpłatną linię telefonu zaufania. Mieszkańcy proszeni są o informowanie policji o wydarzeniach i przestępstwach, związanych z narkotykami.

Pod numerem telefonu 8-800 20808 można nieodpłatnie, anonimowo o dowolnej porze informować policję o ludziach, wydarzeniach bądź przestępstwach, związanych z nielegalnym handlem narkotykami.

W poszukiwaniu metod

Dramat jako jeden z pożądaných

Zdawałoby się, że tyle różnorodnych metod pracy na lekcji zbadali i opracowali pedagodzy, aby ułatwić uczniom zdobywanie wiedzy, aby lekcje nie były nudne, lecz atrakcyjne, aby unikać stereotypów i monotonii. A jednak nauczyciele wciąż borykają się z trudnościami, które spowodowane są poszukiwaniem bądź dostosowaniem, dobieraniem odpowiednich metod podania materiału lekcyjnego.

Rzecz to wiadoma — uczniom musi być ciekawie się uczyć. Jednak proces przekazywania wiedzy na tym się nie kończy, pedagog powinien uwzględnić również wiele innych aspektów. Nasz odbiorca wiedzy, czyli uczeń, powinien nauczyć się samodzielności, krytycznego oraz twórczego myślenia, musi stać się badaczem tematu, przerabianego na lekcji. Wreszcie same lekcje należy jak najbardziej zaktualizować i nie zapominać o integracji przedmiotowej, a także o indywidualności ucznia.

W poszukiwaniu metod pedagogicznych nauczyciele wyjeżdżają na różnorodne kursy lub zapoznają się z tymi metodami przy pomocy odpowiednich lektur bądź dzielą się doświadczeniem na seminariach, prowadzą otwarte lekcje.

Dwukrotnie uczestniczyłam w kursach metod aktywizujących w Lublinie. Przed rokiem na tym kursie zapoznałam się z kinezylogią edukacyjną. Otóż według zasad kinezylogii wszystkich ludzi, a w tym też uczniów, można podzielić na 3 grupy wg sposobu odbierania czy przyswajania wiadomości. Są to wzrokowcy, słuchowcy i kinestetycy. Wzrokowcy odznaczają się dobrą pamięcią wzrokową, słuchowcy — słuchową, zaś kinestetycy, których jest najwięcej, są najbardziej wrażliwi, więc najbardziej zapamiętują materiał, gdy sami to przeżyją. Kinezyjolodzy proponują więc wszystkie metody pracy na lekcji dostosować do tych trzech grup. Są specjalne testy, które pomagają określić, kto jest kim.

Co się tyczy uczniów, to na-

uczyciel może się zorientować, jak zajmują miejsca w ławkach szkolnych. Otóż wzrokowcy zwykle siedzą na pierwszych ławkach, środkowe ławki zajmują słuchowcy, których jest najmniej, a kinestetycy ulokowują się na ostatnich ławkach. Ta grupa należy do najbardziej niedyscyplinowanych uczniów, z którymi nauczyciele mają nie lada kłopot, gdyż trudno ich zaciekawiać zwykłym opowiadaniem lub barwnym materiałem pogładowym.

Poglądowość, tzn. różnego rodzaju plansze, albumy, ilustracje, kolaże, fotografie — to wszystko dobre dla wzrokowców, którzy z rozpalonymi oczami podziwiają piękno ilustracji, obrazów, dostrzegają każdy szczegół, są spostrzegawczy, umieją doskonale obserwować. Słuchowców najlepiej zaangażować do pracy żywym opowiadaniem nauczyciela, dyskusją czy pogadanką. Dobrze też jest mieć dla nich jakieś nagrania na taśmie magnetofonowej.

Cóż tymczasem zastosować dla kinestetyków, dla grupy najbardziej kłopotliwej? Można zastosować inscenizacje utworów, ćwiczenia dramatyczne, mimiczne lub gestykulacyjne, nauczanie przez zabawę. Ponieważ często zdarzają się typy mieszane, tzn. kinestetyk-słuchowiec lub kinestetyk-wzrokowiec, to wymienione wyżej chwytły metodyczne są na lekcji najbardziej pożądane i korzystne dla wszystkich. Stąd tak ostatnio wzrosła popularność dramatu na lekcjach.

Głównym celem dramatu, np. na lekcjach języka polskiego, jest pomoc w rozwoju osobowości, zbliżenie do zrozumienia dzieła literackiego, rozwikłanie problemu życiowego. Grę dramatyczną w nauczaniu mamy wówczas, gdy uczeń przyjmuje rolę w sensie tylko wewnętrznym i zaczyna działać w konwencji tejże roli wspólnie ze wszystkimi pozostałymi uczniami w klasie. Może to być rola wzięta z utworu literackiego (np. słowika z baśni Andersena, Nel z „Pustyni i puszczy”, Zbyszka z Bogdańca

w „Krzyżakach” lub z życia współczesnego (np. dziennikarza, reportera radiowego, uczonego, wykonawcy określonego zawodu itp.), można też przyjmować role przedmiotów upersonifikowanych ze świata baśni, bajek, opowiadań fantastycznych. Najważniejsza jest tutaj nie zabawa w coś, ale interpretacja dzieła literackiego przez określone działanie, lepsze jego poznanie w toku gry, wniknięcie w zasadniczy sens utworu, pobudzenie rozumowania, uczenie się podejmowania decyzji, rozwijanie wyobraźni, uczenie się komunikacji werbalnej i pozawerbalnej, dostarczanie uczniom przeżyć emocjonalnych. Każda gra stwarza nowe tematy do rozmowy z uczniami i to jest zasadniczym celem na lekcji. Gra nie może zamykać procesu nauczania w czasie lekcji, ale powinna stanowić punkt wyjścia do ćwiczeń w mówieniu i pisaniu, rozumowaniu, projektowaniu, ocenianiu, wartościowaniu.

Gry dramatyczne mogą być stosowane nie tylko na lekcjach literackich czy przy wolnych tematach z życia ucznia, ale również w nauczaniu gramatyki oraz ćwiczeniach w mówieniu i pisaniu. Wszystko zależy od pomysłowości nauczyciela, który nadaje impuls działaniom uczniów i stwarza warunki do ekspresji nie tylko werbalnej, ale również ruchowej, plastycznej, muzycznej. Polonista musi zadbać o korzyści dydaktyczne wynikające z prowadzonej gry, o uporządkowanie oraz utwalenie wiedzy i umiejętności, jakie przyniosły młodzieży działania dramatyczne. Zastosowanie dramatu, tj. gra dramatyczna może wypełnić całą lekcję, nawet dwie jednostki lekcyjne albo spełniać funkcję metody pomocniczej w krótkim fragmencie procesu nauczania. Jedno jest ważne, aby korzystać z dramatu dosyć często, gdyż wówczas uczniowie łatwiej przechodzą do działań twórczych, wyrażają swoje myśli, uczucia, po prostu wyrażają siebie.

Regina Stogniewa
polonistka Szkoły Średniej
w Rukojniach w rej. wileńskim

70 proc. absolwentów rejonu trockiego studiuje

Powód do dumy

Dyrekcja i nauczyciele szkół polskich w rejonie trockim mogą być dumni ze swych wychowanków promocji 2002/2003. Ponad 70 procent uczniów polskich szkół średnich rejonu dostało się na wyższe uczelnie naszego kraju.

W rejonie trockim działają cztery szkoły średnie oferujące kształcenie w języku polskim. Jak nas poinformował st. specjalista wydziału oświaty samorządu rejonu trockiego Teodor Linkiewicz, miniony rok szkolny przyniósł szczególną satysfakcję pedagogom szkół polskich w rejonie trockim.

— Świadczą o tym liczby. 83,3 procent maturzystów Szkoły Średniej im. H. Sienkiewicza w Landwarowie, po 70 procent ze szkół polskich w Rudziszkach i Połuknie, 65 procent ze Szkoły Średniej w Trokach będą kontynuować naukę na wyższych uczelniach naszego kraju. Nie jest to bynajmniej pierwszy tak dobry rezultat, już od wielu lat maturzyści szkół polskich bardzo dobrze sobie radzą i procent dostania się na studia każdego roku jest coraz wyższy. Po ukończeniu szkół polskich rejonu trockiego młodzież studiuje na wydziałach prawa, filologii, technologii informacyjnych, socjologii i psychologii uniwersytetów Litwy — twierdzi Teodor Linkiewicz.

Kontrowersyjna ocena liczb

Obecnie podawana przez prasę statystyka dostania się na studia maturzystów tej czy innej szkoły często wywołuje burzliwe dyskusje wśród społeczności. Ostatnio wiele się mówi, że liczba ta nie odzwierciedla realnego stanu rzeczy, ponieważ bardzo wielu młodych ludzi dostaje się na płatne miejsca i często jedynie zasobność portfela rodziców jest tym najbardziej wymownym wskaźnikiem zdolności przyszłego studenta. Takim rozważaniem zaprzecza nasz rozmówca.

— W szkołach polskich rejonu nie mamy zbyt wielu dzieci z różnych rodzin. Analizując sytuację socjalną polskich rodzin rejonu, można zauważyć, że sporo z nich, szczególnie w miejscowościach wiejskich, otrzymuje świadczenia socjalne. Dla młodzieży z takich rodzin jedynie wspierane przez państwo, czyli bezpłatne miejsca na wyższych uczelniach są możliwością zdobycia wykształcenia. Mówiąc o polskich szkołach

warto dodać, że nie mamy tu praktyk płatnych korepetycji, które są rozpowszechnione np. w stołecznych szkołach. Tak wysoki procent dostania się na studia maturzystów polskich szkół świadczy po prostu o bardzo dobrym poziomie nauczania w tych szkołach — zaznaczył st. specjalista wydziału oświaty rejonu.

Rodzice, zastanówcie się!

Szkoły polskie oferują bardzo dobry poziom nauczania i liczby są tego dowodem, jednak każdego roku coraz mniej maluchów przychodzi tu do polskich klas. Nie zawsze winę za to ponosi niż demograficzny. Być może rodzice nie zastanawiają się nad liczbami, być może żyje w nich tradycja z czasów sowieckich, gdy Polacy stanowili większość rosyjskich klas.

— Uważam, że za mało mamy swego rodzaju „reklamy” w naszych szkołach. Szkoły w Polsce, które miały przyjemność odwiedzić, propagowaniu własnej działalności udzielają wiele uwagi. Ściany korytarzy i sal są wypełnione stoiskami z dyplomami, migawkami imprez i rodzice przychodzący na wywiadówki czy po prostu odwiedzający szkołę mają możliwość zapoznać się z nowościami, projektami, imprezami szkoły. Mówić mało, trzeba umieć to również zaprezentować, aby każdy potencjalny rodzic wybierając swemu dziecku przyszłą placówkę oświatową wiedział, co jego dziecku ta konkretna szkoła zapewni. W dziedzinie współpracy z rodzicami nadal jest wiele do zrobienia — powiedział na zakończenie Teodor Linkiewicz.

Rozpoczął się kolejny rok szkolny, w pionie polskim w Rudziszkach zabrakło chętnych do polskiej klasy. Jedynie czterech maluchów przyszło do polskiej klasy w Starych Trokach. Landwarów, największe miasto w rejonie trockim, posiada jedną polską klasę, chociaż od wielu lat były tu dwie równoległe klasy. W Trokach naukę w języku ojczystym rozpoczęło 11 dzieci. Nie jest tajemnicą, że w niektórych szkołach litewskich rejonu trockiego ponad 40 procent uczniów stanowią przedstawiciele mniejszości narodowych. Wiadomo też, chociaż oficjalnie o tym się nie mówi, że większość wśród tych mających najgorsze wyniki w nauce, to też przedstawiciele mniejszości narodowych.

Alina Sobolewska

KONKURSY DLA UCZNIÓW

I. XII Konkurs Recytatorski „KRESY 2003”

— eliminacje centralne na Litwie odbędą się 7 listopada 2003 roku. Protokoły eliminacji szkolnych należy przekazać do „Macierzy Szkolnej” do 15 października 2003 r.

(Regulamin konkursu zamieścimy na kolejnych stronach „Szkołnictwa”)

II Konkurs Krasomówczy

Do udziału zapraszamy młodzież powyżej 15 lat. Warunkiem udziału jest przygotowanie wystąpienia w czasie nie przekraczającym 10 min. dotyczącego „Małej Ojczyzny” pt. „Ojczyzna... to krajobraz”. Zgłoszenia przyjmowane są w terminie do 10 października br. w siedzibie „Macierzy Szkolnej”.

Dodatkowe informacje, dotyczące wszystkich konkursów, można uzyskać bezpośrednio w siedzibie „Macierzy Szkolnej” pod nr. tel.: 2333225, 2335691.

Zapraszamy nauczycieli na kurs, młodzież szkolną zaś do udziału w konkursach.

Stowarzyszenie Nauczycieli „Macierz Szkolna”

Centrum Rekreacyjne
w Nowej Wilejce (Pergalės 8)
zaprasza nowych
członków do:

- * kółka taikwondo i strzelectwa sportowego,
  - * grupy break dance „Street life”,
  - * studia pop muzyki,
  - * dziecięcego studia teatralnego,
  - * klubu pracusiów.
- Informacja telefoniczna:
267 01 73

Wileńskie przedszkole
„ŠYPSENA” zaprasza dzieci
w wieku 2-7 lat. Są pierwsze i zerowe klasy. Odbywają się lekcje języka litewskiego i muzyki.

Adres przedszkola: ul.
P. Višinskio 23 (dzielnica
Subocz), tel. 2611168

Kursy dla nauczycieli

19-25 października 2003 roku w Ogonkach koło Węgorzewa — kurs dla kadry kierowniczej szkół polskich na Litwie. Zgłoszenia w terminie do 5 października br.;

23-30 listopada 2003 roku w Lublinie — kurs doskonalący dla nauczycieli:

muzyki, plastyki, choreografii. Zgłoszenia w terminie do 20 października br.

Organizatorzy zapewniają wyżywienie, zakwaterowanie, udział w zajęciach oraz program kulturalny. Koszt dojazdu i ubezpieczenia uczestnicy kursu pokrywają we własnym zakresie.

Warunkiem udziału jest zgłoszenie się w nieprzekraczalnym terminie do „Macierzy Szkolnej”, pod nr. tel.: 2333225, 2335691.

Kurort nadmorski nie tylko dla bogaczy

Aksamitny koniec sezonu

(Dokończenie ze str. 1)

Przyjemność za 700 Lt...

Za łóżko w sezonie w mniej więcej przyzwoitym miejscu (bez ciepłej wody i z ogólną ubikacją na korytarzu) trzeba zapłacić co najmniej 15, a to i 20 litów. Nie wspomnę już o hotelach. Doba pobytu w najlepszym hotelu czterogwiazdkowym kosztuje od 750 litów i wwyż. W normalnych hotelach i domach gościnnych jedynka kosztuje 60 Lt, a dwuosobowy pokój — 80-100 litów. Za skromny obiad w hotelu najwyższej klasy (bez alkoholu) płaci się średnio 60 Lt, a porcja śródziemnomorskiej sałatki kosztuje 35 litów. Tymczasem porcja cepelinów, czy gołąbków w kawiarenkach przy ul. Basanavičiaus, czy Vytauto kosztuje 6-6,50 Lt. Kiszka ziemniaczana — 8 litów. Filiżanka kawy 2-2,50, a mały kufel piwa 3, a nawet 4 lity.

Często się okazuje, iż człowiek czegoś zapomniał, wówczas się wybiera na targ. Tam pełno różnych ciuchów i to dość drogich. Za krótkie perkalowe spodnie trzeba zapłacić 35 litów, za kapelusz od słońca od 15 do 30. Ba, nawet zwykłe skarpetki są po 3 lity. Nie wspomnę już o różnego rodzaju pamiątkach, muszlach i muszelkach. Wiadomo, latem przewijają się tu tysiące ludzi, dużo turystów z Rosji (noworuscy młodzi i z grubymi portfelami ludziami). Ostatnio coraz więcej w Połdzu Niemców. Dla nich urlop jest tu trzykrotnie tańszy niż w kraju. Wiadomo, że prawie każdy z urlopowiczów (również Litwin) skusi się na jakąkolwiek pamiątkę.

Słowem, latem Połaga jest wyjątkowo dla bogaczy. Tu „noworu-

ski” z rodziną przyjeżdża średnio na tydzień, najwięcej 10 dni, z mniej więcej 10 tys. litów w kieszeni. Tymczasem wystarczy na 6-dniowy wypoczynek 700 Lt od osoby.

... i za 200 litów

Jednak nie ma reguły bez wyjątku. Pewnego wrześniowego dnia zdecydowałam się na urlop. Wczesnym rankiem wsiadłam do jednego z najwcześniejszych autobusów wyruszających do Kłajpedy, a dalej zupełnie na ślepo do Połagi. Szczerze mówiąc miałam trochę tremy, bo po raz pierwszy jechałam na dziko nie wiedząc gdzie i za ile będę mieszkać. Ponieważ było już po sezonie, zdecydowałam szukać mieszkania gdzieś w centrum i bliżej morza, choć trochę się obawiałam, że to może być drogo. Zatrzymałam się przy pierwszym drewnianym domku, który mi wpadł w oko i wydał się sympatyczny. Gospodarz powiedział, że łóżko kosztuje u niego 7 litów, ale pokój bez wygod (tylko zimna woda i ubikacja na korytarzu), na korytarzu też lodówka, no i nie ma telewizora. W pokoju były dwa łóżka, stół, dwa krzesła i wszystko to było do mojej dyspozycji. Szybko się rozlokowałam i lekko po 12 byłam już na plaży. Nie bacząc na jesienną porę pogoda była wspaniała, woda ciepła (18 stopni) i z tej to racji dość dużo wypoczywających: młode małżeństwa z małymi dziećmi, młodzież pomaturalna, której w tym roku nie udało się załapać na studia, starsze panie i panowie, a konkretnie pracujący emeryci. Niestety, niepracujących nie stać nawet na jesiennym wypoczynku.

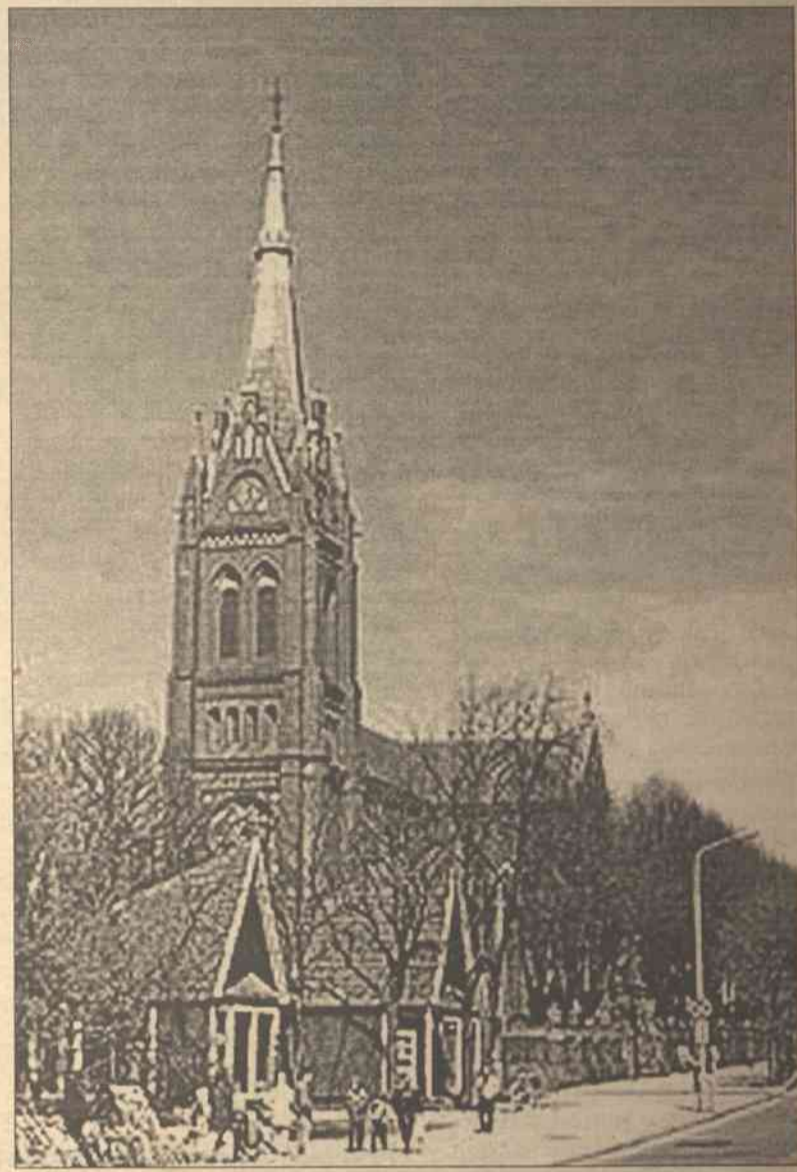
Dzień się zwykle rozpoczynał

od pójścia do sklepu i kupienia czegoś na śniadanie do herbaty. Potem plaża i nieco późniejszy obiad. Z tym ostatnim nie było najmniejszych problemów, bo na każdym rogu knajpki z piwem i całkiem solidną oraz taną zakąską. Porcja cepelinów (2 szt., każdy chyba po 300 g) w sympatycznej kawiarence pod parasolem aktualnie kosztuje 4 lity, tyleż gołąbki. Za 3 duże, grube bliny ziemniaczane zapłacimy od 3,50 do 4 litów. Jeśli zechcemy do tego mały kufel piwa, to jeszcze będziemy musieli dodać 2,50, a za kawę zapłacimy 1,50 Lt. Gdyby ktoś się zdecydował na gotowanie obiadów, to raczej się nie opłaca, bo wybór mięsa zarówno w sklepach, jak i na targowisku jest bardzo skromny i wysokie ceny. Grzyby, pomimo że jest ich dużo, też są drogie — 10 litów kosztuje kilogram borowików, kołpaczków i koźlarzy czerwonych — 8, natomiast rydze są najdroższe — po 12 litów.

Obniżyli poprzeczkę także uliczni handlarze. Letnią panamkę lub kapelusik można już kupić nie za 10-15 litów, a nawet za 5. O połowę staniały też wszystkie pamiątki, obrazki, korale, bransoletki i inne ozdoby.

Żyją kosztem wczasowiczów

Połaga nie ma rozwiniętego żadnego przemysłu i o zatrudnienie jest tu bardzo trudno. Większość ludzi trudni się wynajęciem pokoi oraz pracą sezonową. Niemal każdy mieszkaniec, który ma własny domek, średnio jednorazowo może zakwaterować 12-16 osób, niektórzy nawet więcej. Jeśli jeszcze do tego dochodzi emerytura lub jakaś renta, to całkiem przy-

Kościół powstał z datków wiernych i hrabiego Tyszkiewicza Fot. archiwum

zwoicie można przeżyć zimę. Z takich właśnie dochodów utrzymuje się pan Alfred, gospodarz u którego mieszkałam. Mówi, że jego zarobki zależą od pogody. Im lepsza jest i dłużej się utrzymuje, tym lżejszą ma zimę. Dotąd jakoś mu się całkiem nieźle powodziło, a w tym roku szczególnie, bo lato się przedłużyło o kilka dobrych tygodni. W gruncie rzeczy nie narzekają na swoich lokatorów, zawsze opłacali z góry, byli sympatyczni i spokojni. Co prawda, „nabrali” go tego lata na 600 litów, ale to nie wczasowicze, tylko młodzież, która sezonowo pracowała. Najpierw obiecali zapłacić jak otrzymają gaże, a potem albo bez słowa cicho się ulotnili, albo twierdzili, że pracodawca z nimi się nie rozliczył. Stąd wnioski, że wczasowicze są bardziej uczciwi i lepiej z nimi mieć do czynienia.

Zarobić mogą również urlopowicze

Najbardziej intensywne życie w Połdzu zaczyna się około godziny 20. Młode małżeństwa z dziećmi w wózkach i w wieku przedszkolnym „atakują” molo, plażę oraz znajdujący się tam bar. Nie ustępują im w tym także osoby starsze. Jedni popijają piwo ze smażonym chlebem lub rybą, inni spacerują po plaży, jeszcze inni siedzą i rozkoszują się widokiem oraz szumem morza. (Morza, które w tym roku po słynnym huraganie „zabrało” część plaży. Specjaliści twierdzą, że jeśli jeszcze jeden taki

huragan przejdzie, to i z plaży, i z molo może nic nie zostać). Są i tacy, którzy się o tej porze kąpią. Ruch nad morzem, muzyka, pomimo wczesnych wieczorów, trwa do godziny 22-23. Podczas gdy jedni intensywnie wypoczywają, inni potrafią połączyć przyjemne z pożytecznym i nawet trochę zarobić. Właśnie jesienią tu bardzo często są organizowane różnego rodzaju prezentacje dań regionalnych w barach. Udział w tym może wziąć każdy chętny... i już ma załatwiony darmowy wykwinny obiad. Niektórzy korzystają z każdej takiej okazji. Są też i tacy, którzy w końcu dnia lub wczesnym rankiem robiąc krótki spacer po plaży bez większego trudu potrafią uzbierać 20 i więcej butelek po piwie.

— W ciągu takiego spaceru po oddecham świeżym powietrzem i jednocześnie na obiad zarobię — opowiada pewna starsza pani.

Można zarobić jeszcze inaczej, po prostu roznosić piwo po plaży. Np. piwo „Marię” w „Minimie” kosztuje 99 centów, a na plaży kobiety sprzedają je po 2 lity. I choć tłoku i wielkich upałów już o tej porze nie było, chętnych napić się piwka nie brakowało.

Słowem, wrzesień w Połdzu, to najwspanialszy okres do wypoczynku pod każdym względem. Po pierwsze, prawie zawsze jest dobra pogoda i ciepłe morze, po wtóre tanie zakwaterowanie i wyżywienie, nie ma też takiego ścisłu i rumoru jak latem.

Julitta Tryk

W słynnym Muzeum Bursztynu odbywają się koncerty muzyki kameralnej

Fot. ELTA

Flesch

Internet lokalny

Firma Google rozpoczęła eksperymenty z selekcjonowaniem materiałów na podstawie geograficznej lokalizacji użytkownika. Google testuje program umożliwiający wprowadzenie do wyszukiwarki adresu i kodu pocztowego użytkownika (w chwili obecnej usługa jest ograniczona do terytorium USA). Krok ten został poniekąd wymuszony przez konkurencję: zaawansowane prace nad podobnymi technologiami prowadzi główny konkurent Google – firma Overture. Zbliżone pomysły testuje też AltaVista.

Sto razy szybciej

Naukowcy korporacji Sun opracowali metodę pozwalającą na znacznie szybsze przesyłanie danych pomiędzy układami scalonymi, niż pozwalają na to obecnie stosowane technologie. Umieszczając układy w bezpośrednim sąsiedztwie, tak aby stykały się one ze sobą, możliwe stanie się przesyłanie danych z 60- lub 100-krotnie większą prędkością. Nowa technologia jest częścią projektu prowadzonego przez Suna na potrzeby armii. Autorzy pomysłu informują, iż udało im się w ten sposób przesłać dane z prędkością 21,6 mbit/s. Nie jest to rezultat rewelacyjny, jednak naukowcy zapewniają, że w przypadku zastosowania technologii w końcowym produkcie można by uzyskać transfery rzędu biliona bitów na sekundę.

Tajemnica yeti
rozwikłana?

Kudłaty człowiek śniegu, osławiony himalajski yeti, jest pospolitym niedźwiedziem – wynika z badań przeprowadzonych przez japońskiego himalaistę. Himalaista Makoto Nebuka zdradził wyniki dwunastoletnich badań, które przeprowadził w Nepalu, Tybecie i Bhutanie. „Yeti jest pospolitym niedźwiedziem brunatnym, *Ursus arctos*” – ogłosił Nebuka. Zdaniem badacza, „yeti” to fonetyczna deformacja tybetańskiego „meti”, słowa oznaczającego czczonego przez Tybetańczyków niedźwiedzia brunatnego. Himalaistę udało się kilka lat temu sfotografować łapy i głowę „meti”, zachowane przez Szerpę jako talizman. Opowieść o człowieku śniegu zyskała na rozgłosie na początku lat pięćdziesiątych dwudziestego wieku, gdy odkryto ślady wielkich stóp na jednym z himalajskich lodowców.

Stronę przygotował
Walenty Dunowski

Oszustwo przychodzi im z łatwością

Uśpione wyrzuty sumienia

Doktor Sean Spence z Uniwersytetu w Sheffield w Wielkiej Brytanii bada moralne życie człowieka narzędziami neurologii. Na zakończonej w zeszłym tygodniu konferencji poświęconej psychopatii ogłosił, że dzięki urządzeniom do mierzenia aktywności mózgowej dostrzec można pracę sumienia.

Dr Spence zauważył, że pewna część mózgu, fragment płatu czołowego, zdradza wyższą aktywność, kiedy człowiek kłamie, niż kiedy mówi prawdę. Jak twierdzi naukowiec, podwyższona aktywność to nic innego jak wyrzuty sumienia. „Kiedy kłamiemy – powiedział dr Spence w wywiadzie dla BBC – pewna moralna część nas sprzeciwia się temu, nie chce, byśmy manipulowali innymi i wykorzystywali ich”. Ale nie u wszystkich badanych wskazany obszar mózgu aktywuje się w następstwie kłamstwa. Wyjątek stanowią psychopaci. Oszustwo przychodzi im z łatwością, bez żadnych oporów.

Wiele badań wskazuje na to, że między systemem nerwowym psychopaty a systemem nerwowym człowieka nie będącego psychopatą są bardzo duże różnice. U 30 – 38 procent psychopatów zauważa się zaburzenia aktywności mózgowej, szczególnie w płacie skroniowym i systemie limbicznym, obszarach odpowiedzialnych za emocje i pamięć. Generalnie aktywność mózgowa u

dzieci jest słabsza, z wiekiem rośnie. Do psychopatów zasada ta się nie stosuje. Ich mózg jest więc w pewien sposób niedojrzały. Choć, jak twierdzą niektórzy, z czasem wreszcie dojrzewa i dlatego niewielu jest morderców seryjnych po pięćdziesiątce.

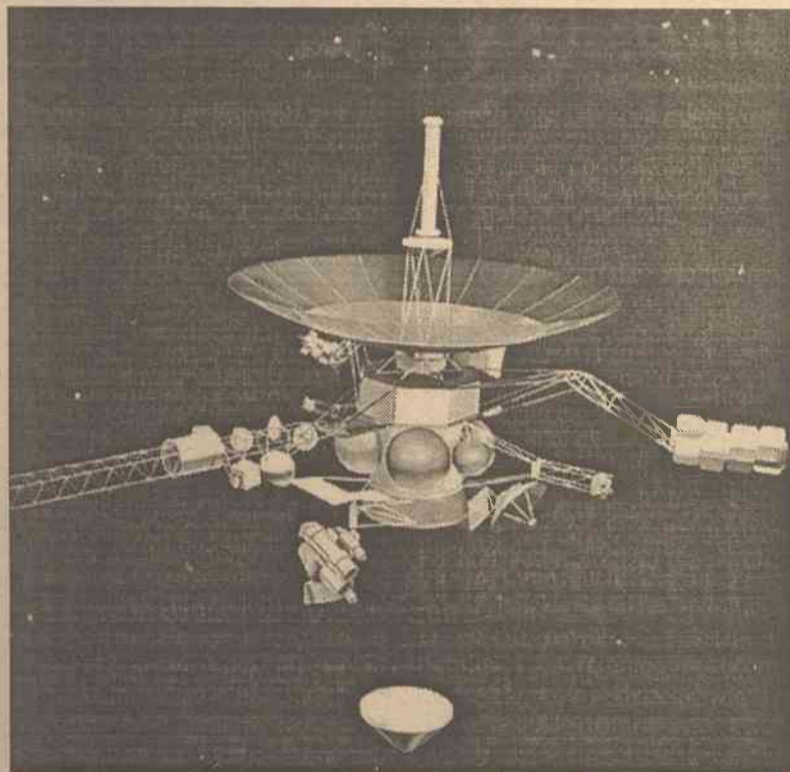
Psychopaci dużo słabiej odczuwają lęk lub nie odczuwają go wcale. Muszą nieustannie szukać stymulacji, nowych wrażeń, dreszczyku emocji.

Jak to określili dr Reid Meloy z Uniwersytetu Kalifornijskiego, istota psychopatii polega na niemożności nawiązania więzi z innym człowiekiem. Jedyne relacje międzyludzkie, jakie psychopata potrafi nawiązać, polegają na dominacji. A źródło psychopatii najczęściej leży w dzieciństwie. Podobne poglądy ma dr Spence. Twierdzi, że około trzeciego, czwartego roku życia dzieci uczą się empatii. Niestety, u niektórych umiejętność współodczuwania nie rozwija się. Przyczyna tej podstawowej wady w rozwoju psychicznym leżeć może w traumatycznych doświadczeniach. Badania wskazują też na dużą rolę genów.

Naukowcy duńscy śledzili losy dzieci, których jedno z biologicznych rodziców cierpiało na psychopatię, w niemowlęctwie przekazanych do adopcji. U dzieci takich prawdopodobieństwo wystąpienia objawów psychopatii było cztery – pięć razy większe niż u dzieci pochodzących z rodzin typowych.

Pracowała dłużej niż planowano

Koniec misji sondy „Galileo”

„Galileo” okrążył Jowisza 34 razy i dokonał pierwszych bezpośrednich pomiarów jego atmosfery
Fot. archiwum

Należąca do NASA sonda kosmiczna „Galileo” zakończyła swoją ośmioletnią misję badania Jowisza potężnym zderzeniem z tą największą planetą.

Ponad 1000 osób, które pracowały przy programie „Galileo”, zebrało się w laboratorium Jet Propulsion Laboratory w Pasadena, aby uczcić zakończenie misji. W sondzie brakowało już paliwa. Pracowała ona w kosmosie sześć lat dłużej niż planowano. „Galileo” został umieszczony w kosmosie

przez prom „Atlantis” w roku 1989. Sonda przemierzyła około 4,6 mld kilometrów.

„Galileo” okrążył Jowisza 34 razy i dokonał pierwszych bezpośrednich pomiarów jego atmosfery, wysyłając na spadochronie próbnik w kierunku powierzchni planety.

Okazało się też, iż na księżycach Jowisza, Europie, Ganimesie są słone oceany. „Galileo” zbadał także czynne, gorące wulkany na księżycu Io.

Mały wiedzą, co to sprawiedliwość

Kapucynki jak ludzie

Kapucynki reagują na niesprawiedliwość podobnie do ludzi
Fot. archiwum

Kapucynki czubate wiedzą, kiedy są traktowane niesprawiedliwie, nie zgadzając się na nierówny rozdział nagród – informuje najnowsze „Nature”.

Sarah Brosnan i Frans de Waal z Yerkes National Primate Research Center of Emory University oraz Living Links Center przeprowadzili cztery testy na parach samic kapucynek czubatek (*Cebus apella*) – każdy po dwie sesje składające się z 25 prób. Małpom dawano żetony. Zadaniem kapucynek było oddać żeton prowadzącemu eksperyment. Za to nagradzano je ogórkiem.

Kapucynka bardzo chętnie przyjmowała ogórka, gdy za wykonanie takiej samej pracy dostawała go również jej partnerka. Gdy zwierzę widziało swojego partnera otrzymującego za wykonanie tej samej pracy smaczniejsze winogrono, a samo otrzymywało ogórka, jego chęć do współpracy z eks-

perymentatorem malała. Niektóre małpki nie oddawały żetonu, inne oddawały go i przyjmowały ogórka, ale go nie jadły. Najbardziej demonstracyjnie zachowywały się widząc, że ich partner dostaje winogrono „za darmo”.

Jest to reakcja podobna do reakcji ludzi widzących, że innych traktuje się lepiej. „Ludzie często powstrzymują się od brania dostępnej nagrody, ponieważ nie jest ona tym, czego oczekują, lub nie jest tym, co według nich byłoby w porządku” – mówi Brosnan.

„Takie irracjonalne zachowanie zbijalo z tropu naukowców i ekonomistów dowodzących, że wszystkie decyzje ekonomiczne podejmuje się jedynie racjonalnie. Nasze wyniki badań wskazują na to, że emocjonalne poczucie sprawiedliwości gra kluczową rolę w podejmowaniu decyzji” – dodają prowadzący badania.

Załamala się platforma lodowa w rejonie arktycznym

Na skutek ocieplenia klimatu

Najważniejsza platforma lodowa w rejonie arktycznym, licząca sobie ponad 3 tys. lat, załamala się – ogłosili naukowcy z USA i Kanady.

Ich zdaniem jest to wynik ocieplenia klimatu, które w rejonie bieguny północnego zaczęło się ponad sto lat temu. W artykule opublikowanym w październikowym numerze pisma „Geophysical Research Letters” naukowcy wyjaśniają, że osłabienie tej bariery lodowej doprowadziło do jej załamania się w latach 2000-2002. Platforma podzieliła się na dwie części i popękała w wielu miejscach.

Pęknięcie platformy doprowadziło do powstania wysp lodowych, „a niektóre z nich są dostatecznie duże, by stworzyć zagrożenie dla statków i platform wiertniczych na Morzu Beauforta” – napisali Warwick Vincent i Derek Mueller z Uniwersytetu Laval w kanadyjskim Quebecu oraz Martin Jeffries z uniwersytetu stanowego Alaski w Fairbanks.

Platforma Ward Hunt

znajdowała się u północnego wybrzeża wyspy Ellesmere, wchodzącej w skład kanadyjskiego terytorium Nonavut, i była częścią wysuniętego najbardziej na północ parku narodowego.

Ta gruba, pływająca po morzu formacja lodowa zaczęła tworzyć się około 4,5 tysiąca lat temu i w dotychczasowym miejscu znajdowała się od co najmniej trzech tysięcy lat.

Bezpośrednim skutkiem załamania się była utrata słodkiej wody przez jezioro, które utworzyło się za tą barierą lodową, co dotknęło bardzo wiele gatunków planktonu i innych organizmów występujących tylko w tym regionie.

Załamanie było wynikiem średniego wzrostu temperatury o pół stopnia Celsjusza na dziesięciolecie od sześćdziesięciu lat oraz „skumulowanego efektu długofalowego ocieplenia trwającego od XIX wieku” – piszą naukowcy, którzy od wielu lat badali platformę.

UCI nie chce obserwatorów WADA

Powodem jest przeciek prasowy

Międzynarodowa Unia Kolarska (UCI) nie będzie zapraszać obserwatorów Światowej Agencji Antydopingowej (WADA) na Tour de France i inne wyścigi. Powodem tej decyzji był przeciek prasowy.

W prasie ujawniono raport WADA z Tour de France, zanim UCI mogła się z nim zapoznać. „Żaden obserwator tej organizacji nie będzie już tolerowany podczas najbliższych zawodów kolarskich” — napisała UCI, dodając, że wykluczenie WADA z kolarstwa będzie obowiązywało do momentu, gdy „zostanie znalezione definitywne i satysfakcjonujące rozwiązanie problemu”.

Jak podkreśliła UCI, decyzja o wykluczeniu obserwatorów WADA ma na celu „przywroćenie poczucia sprawiedliwości między wyścigami kolarskimi a innymi wielkimi zawodami międzynarodowymi, które nigdy nie były poddane kontroli

ze strony WADA”.

Według trzech ekspertów WADA, walka z dopingiem podczas Tour de France 2003 zawierała „punkty silne i pozytywne”, ale dało się też zauważyć „niewielkie słabości”. Zdaniem UCI, raport, który był poufny, zawiera nieścisłości, a ponadto ujawniono go na dzień przed posiedzeniem WADA w Montrealu, gdzie miała zapaść decyzja o kształcie listy zabronionych substancji. UCI obstawała przy tym, by z listy skreślić kortykoidy. WADA nie podzieliła tego zdania i wykreśliła jedynie kofeinę i pseudoefedrynę.

Obserwatorzy WADA uczestniczą w zawodach sportowych tylko wtedy, gdy zostaną formalnie zaproszeni. Żaden przedstawiciel Agencji nie śledził procedur antydopingowych m.in. podczas piłkarskich mistrzostw świata w 2002 roku i tegorocznych lekkoatletycznych mistrzostw świata.

W GP USA mogą się rozstrzygnąć losy tytułu mistrzowskiego Schumacher po raz szósty?

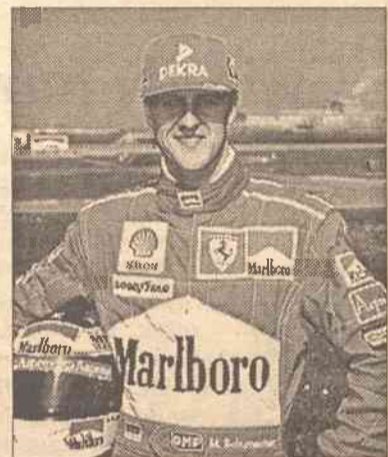
W najbliższą niedzielę na torze w Indianapolis mogą się rozstrzygnąć losy tytułu mistrza świata Formuły 1. Grand Prix USA będzie przedostatnim wyścigiem w tym sezonie.

Na dwa starty przed końcem liderem klasyfikacji MŚ jest Michael Schumacher, który ma szansę — jako pierwszy kierowca w historii — po raz szósty zdobyć tytuł mistrzowski. Niemiec ma 82 punkty, o trzy więcej od Kolumbijczyka Juana Pablo Montoi z Williams-BMW. Siedem punktów do lidera traci Fin Kimi Raikkonen z McLaren — Mercedes.

Jeśli w niedzielę Schumacher zwycięży, a Montoya zajmie siódme miejsce, Niemiec ponownie zdobędzie tytuł mistrzowski. W przeciwnym razie wszystko rozstrzygnie się w GP Japonii. O ile w rywalizacji kierowców prawdopodobne rozstrzygnięcie tytułu mistrza świata nastąpi już w tym tygodniu, o tyle zwycięzca klasyfikacji konstruktorów wyłoniony zostanie dopiero w połowie października w Japonii. Po 14 z 16 wyścigów prowadzi w niej ekipa Williams-BMW — 141 pkt, wyprzedzając Ferrari — 137 i McLaren-Mercedes — 120.

Wyścig o GP USA rozegrany zostanie po raz 36., ale dopiero po raz czwarty z rzędu. W 2000 roku reaktywowano go po ośmioletniej przerwie. Od dwóch sezonów, w wyniku ataku terrorystów islamskich na Nowy Jork i Waszyngton 11 września, zawody GP USA mają nie najlepszą frekwencję.

W następstwie tych zdarzeń, podobnie jak w ostatnich dwóch sezonach, Federalne Biuro Śledcze (FBI) przeprowadzi ostrą kontrolę wchodzących na obiekt ludzi. Nie będzie można na przykład wносить żadnych toreb ani plecaków, a wszelki sprzęt elektroniczny, broń i inne podejrzane przedmioty trze-

Schumacher, który broni tytułu mistrza świata, triumfował kolejno w Grand Prix San Marino, Hiszpanii, Austrii i Kanady Fot. archiwum

ba zostawiać w depozycie przed wejściem na obiekt.

Obiekt w Indianapolis będzie gościł najlepszych kierowców świata po raz 14., ale dopiero po raz czwarty od 40 lat, bowiem — przed wyścigiem w 2000 roku — poprzednie GP USA odbyło się tu w 1960 roku.

Tor w Indianapolis jest jednym z najszybszych obiektów, na których odbywają się wyścigi Formuły 1. Na kilku odcinkach prędkość bolidów przekracza bowiem 330 km/h.

Obok włoskiej Monzy i belgijskiego Spa-Francorchamps, jest też jednym z najstarszych torów na świecie. Indianapolis Motor Speedway powstał w 1909 roku, jednak po raz pierwszy kierowcy Formuły 1 ścigali się na nim 30 maja 1950 roku. Wcześniej był wielokrotnie areną zmagani w wyścigach motocyklowych oraz Indy Car.

Przed rokiem w Indianapolis zwyciężył Brazylijczyk Rubens Barrichello (Ferrari), wyprzedzając Schumachera i Szkota Davida Coultharda (McLaren-Mercedes). W niedzielę kierowcy będą mieli do pokonania dystans 306,2016 km, czyli 73 okrążenia po 4192 m.

Napastnik argentyńskiego River Plate Alejandro Dominguez próbuje uciec Davidowi Beckhamowi z Realu Madryt podczas meczu na stadionie Bernabeu, rozegranego na cześć Alfredo Di Stefano, który 50 lat temu debiutował w zespole „Królewskich”. Dwie bramki dla gospodarzy zdobył Javier Portillo (58, 70), a jedną Santiago Solari (55). Gola dla River Plate strzelił Luis Gonzales (80). Spotkanie obejrzało 37 tys. widzów. Przed meczem przypominano osiągnięcia 77-letniego Argentyńczyka, który karierę rozpoczynał właśnie w River Plate. Z Realem Di Stefano pięciokrotnie sięgał po Puchar Europy i ośmiokrotnie po mistrzostwo Hiszpanii. W latach 1956-60 zdobywał z Realem Puchar Europy, a w każdym z finałów strzelał bramkę. W latach 1957 i 1959 był uznany najlepszym piłkarzem w Europie. W 2000 roku został honorowym prezydentem Realu Fot. EPA-ELTA

Ronaldo chce ściągnąć Rivaldo

W Milanie czuje się poniżany

Brazylijczyk Ronaldo poprosił prezesa Realu Madryt Florentino Pereza o sprowadzenie do klubu jego rodaka Rivaldo, reprezentującego obecnie barwy AC Milan.

Brazylijska gazeta „Jornal do Brasil” napisała, że dzień wcześniej podczas urodzinowego przyjęcia napastnika „Królewskich” Ronaldo obiecał koledze z reprezentacji, że zrobi wszystko, aby ściągnąć go do

Madrytu. Rivaldo przeszedł do Milanu na początku ubiegłego sezonu z Barcelony, ale bezskutecznie starał się zrobić wrażenie na władzach włoskiego klubu.

Trener Carlo Ancelotti częściej widział go na ławce rezerwowych niż na boisku. W niedawno udzielonym wywiadzie Brazylijczyk powiedział, że jest sfrustrowany swoją obecną sytuacją w Milanie i czuje się poniżony.

Premie FIE dla używających nowych masek

Szermierka modernizowana

Międzynarodowa Federacja Szermiercza (FIE) ogłosiła, że nagrodzi zachęcającymi premiami tych szablistów, uczestników mistrzostw świata w Hawanie (5-11.10.), którzy wystąpią w zawodach w maskach z przezroczystymi wizjerami.

FIE przewidziała dla ośmiu finalistów premie: 10000 euro dla złotego medalisty, 5000 euro dla wicemistrza, 2500 euro dla zdobywców brązowych medali, a dla pozostałych po 1000 euro.

Ponadto postanowiono subsydiować wydatki na wymianę tradycyjnych, z metalową kratą, masek — w kwotach po 150 euro za każdą.

Problem przezroczystych masek był od lat „konikiem” prezydenta FIE, Rene Rocha, który usiłował przełamać opór europejskich fede-

racji krajowych. Szef FIE uważa, że jeśli szermierka ma pozostać w programie olimpijskim, ze wszystkimi swymi konkurencjami, powinna się modernizować.

Przez wiele lat jego przeciwnicy argumentowali, że przezroczyste maski nie dają stuprocentowego bezpieczeństwa i utrudniają oddychanie. Zdaniem prezydenta FIE problem został rozwiązany technicznie i maski są wygodniejsze.

Na korzyść nowych masek przemawia decyzja słynnego szablisty, Rosjanina Stanisława Pozdniakowa, który ma ich używać.

Podobnie postąpi Jelena Żemajewa, dwukrotna mistrzyni świata w szabli. Mniej pozytywnie wypowiada się o nowych maskach dyrektor techniczny Francuskiej Federacji Szermierczej, Philippe Omnes, który uważa, że maski są za ciężkie.

Sprintem

• Litwa awansowała z 93. na 91. miejsce w ogłoszonym wczoraj rankingu Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej. Czołówka klasyfikacji FIFA pozostała bez zmian. Prowadzą mistrzowie świata — Brazylijczycy, wyprzedzając drużyny Francji i Hiszpanii.

• Organizatorzy igrzysk w Pekinie w 2008 roku planują przeniesienie ognia olimpijskiego poprzez najwyższy szczyt Ziemi, Mount Everest (8 850 m). Za najbardziej prawdopodobny termin wizyty sztafety olimpijskiej na Evereście uważa się maj 2008 roku. Ogień zostanie wniesiony na szczyt trasą południową, a opuści go stroną północną.

• Kolumbijczyk Felix Cardenas z grupy Labarca wygrał 16. etap kolarskiego wyścigu dookoła Hiszpanii, którego trasa o długości 162 km prowadziła z Jaen do Sierra Nevada. Liderem klasyfikacji generalnej pozostał Hiszpan Isidro Nozal. Ostatni w tegorocznej Vuelcie etap z metą na wzniesieniu nie zmienił zasadniczo klasyfikacji generalnej.

• Obaj reprezentanci Polski — Mariusz Pudziałowski (Biała Rawska) i Jarosław Dymek (Malbork) awansowali do finałów mistrzostw świata siłaczy — strong man, które odbywają się w Livingstone w Zambii. Przez kilka dni trzydziestu zawodników rywalizowało w pięciu grupach eliminacyjnych. Po dwóch najlepszych z każdej kwalifikowało się do finału. Walka o medale rozpocznie się w sobotę i potrwa do wtorku.

• W swoim kolejnym meczu od czasu powołania w maju tego roku piłkarska reprezentacja Iraku przegrała z Koreą Płn. 0:2. Spotkanie w 2. rundzie eliminacji olimpijskich odbyło się w północnokoreańskim Pyongyang. Bramki zdobyli Kim Myong Chol (65) i Rim Kun Woo (75). Informacje na temat tego meczu są bardzo skąpe, ponieważ Korea Płn. nie wpuszcza na swoje terytorium zagranicznych dziennikarzy. W pierwszej rundzie eliminacji Irak wyeliminował Wietnam.

• W rozegranym w miejscowości Panormos na Krecie sześciopartyjnym meczu lider rankingu Międzynarodowej Federacji Szachowej (FIDE) Rosjanin Gari Kasparow pokonał mistrza Europy Gruzina Zuraba Azmaiparaszwili 5,5:0,5 pkt. Mecz składał się z dwóch partii szachów szybkich (25 minut + 10 sekund za każdy ruch) i czterech partii szachów błyskawicznych (5 minut + 3 sekundy). Obaj zawodnicy wezmą udział w rozgrywkach Klubowego Pucharu Europy, które 28 września rozpoczną się na Krecie, w kurorcie Rethymnon.

• Klub piłkarski włoskiej Serie B, Napoli, zagra pięć najbliższych spotkań bez udziału publiczności. Sankcja jest wynikiem śmierci kibica, który spadł z trybun w czasie zamieszek przed meczem drugiej ligi w Avellino. Zarządzenie wchodzi w życie 27 września, kiedy Napoli podejmie na swoim stadionie zespół Ascoli. Ostatnim meczem, który zostanie rozegrany bez publiczności, będzie spotkanie z Salernitaną, 9 listopada.

CZWARTEK 25. IX

6.00 Dzień dobry
 8.00 Znajdź kąt
 8.50 Filmy anim.
 10.20 Znamiona czasu
 11.15 Klub prasowy
 12.10 Poglądy S. Bartkusa - magazyn publ.
 13.05 Telegra „Honor kraju”
 14.00 Drogi. Samochody. Ludzie
 14.30 Pytanko
 14.45 Styl
 15.25 Mężczyźni i kobiety
 16.20 S. „Okres przemian”
 17.20 Wiadomości (ros.)
 17.30 Niech żyje klasika
 18.00 Melomania
 18.30 Wiadomości
 18.45 Film anim.
 19.25 Znajdź kąt
 20.25, 21.59 Loteria „Perlas”
 20.30 Panorama
 21.00 Proszę o głos
 22.00 Telefon pomocy - publicystyka prawna
 23.00 Wiadomości
 23.05 Niech żyje klasika
 23.30 Melomania

2

17.25 Język francuski dla wszystkich
 18.00 Podróże kulinarne
 18.30 Poglądy S. Bartkusa - magazyn publ.
 19.30 Wiadomości
 20.00 Znamiona czasu
 21.00 Dokumentalistyka litewska
 22.00 Panorama i prognozy naukowe
 22.55 Magazyn wojskowy
 6.35 Show rowerowy
 7.00 Filmy anim.
 8.35 S. „Nowa miłość”
 9.30 S. „Zemsta”
 10.25 Wybacz
 11.15 Film dok. „Leśny żołnierz”
 12.15 Film przyg. „Leśny żołnierz”
 14.05 Filmy anim.
 15.40 S. „Nowa miłość”
 16.40 S. „Wojna róż”
 17.40 S. „Zemsta”
 18.45 Wiadomości
 19.10 Sąd
 20.10 Show rowerowy
 20.40 Niebezpieczna strefa
 22.00 Wiadomości
 22.35 Dramat „Niebo”

4

7.00 S. „Adam i Ewa”
 7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
 8.35 S. „Włoskie namiętności II”
 10.00 S. „Mieszczanie II”
 10.25 Ziemia i szczęścia
 11.15 Pora zmierzchu
 12.35 S. „...a trzeci złoty”
 13.15 Reaktor
 14.10 Thriller „Znak Hollywood”
 15.55 S. „Adam i Ewa”
 16.50 S. „Niebezpieczne więzi”
 17.50 S. „Włoskie namiętności II”
 19.00 Reaktor
 20.00 Dziś
 20.20 S. „Dapkusowie i Butkusowie II”
 20.50 Melodramat „Jesienny romans”, Rosja,

Białoruś, 2002
 22.30 Przekrój
 23.30 Cd. filmu
 23.15 Reaktor
 24.00 Dla wędkarzy
 0.30 Rozrywki SMS
 2006.25 DW

3

6.35 Film anim.
 7.20 „J.E.S.I.” (młodość, energia, zdrowie)
 7.45 Reality show „Pomoc TV”
 8.15 Nomena
 9.15 S. „Drogi miłości”
 10.15 Dramat „Jesteś moim losem”
 11.10 Tydzień bez tabu
 12.05 Komedia „Długo i szczęśliwie: historia Kopciuszka”
 14.15 Program dla dzieci
 15.45 S. „Salomea”
 16.45 S. „Drogi miłości”
 17.45 Nomena
 18.45 Wiadomości
 19.10 Telegra „Kto wygra milion?”
 20.00 Reality show „Pomoc TV”
 20.30 Film przyg. „S.O.S. Barracuda. Rekin Majorki”, Niemcy, 2001
 22.40 Wiadomości
 23.00 Film fab. „Agent bezpieczeństwa narodowego”
 0.05 Wersja - magazyn publ.

8.00 Z Wilna
 8.25 Magazyn „Budownictwo”
 8.45 „Geras”
 9.15 S. „Syrenka”
 10.00 Wiadomości
 10.30 Z Moskwy
 10.45 I to memoria
 11.00 S. „Marsz Tureckiego”
 11.45 Wiadomości
 12.00 Magazyn „Czego chce kobiecie?”
 12.45 Nowości kulturalne
 13.00 Dziennik
 13.10 Z Moskwy
 13.25 S. „Kamienkaja 2”
 14.15 Krótkie spacje
 15.00 Film dok.
 15.30 Wiadomości
 15.40 Z Moskwy
 16.00 Dziennik
 16.10 Film fab. „Kilka historii miłosnych”
 17.40 S. „Zwyczajne prawdy”
 18.30 Z Wilna
 19.00 Wiadomości
 19.30 Puls
 20.25 S. „Syrenka”
 21.10 S. „Marsz Tureckiego”
 22.00 Z Wilna
 22.20 Film fab. „Projekt „Alfa”
 23.50 Kto tam?

11

8.30 Ruletka
 9.30 Ziemia szczywinka
 10.00 14.00 Transmisja z Sejmu
 18.25 Miłda i Laima nie tylko o wsi...
 18.55 Proponujemy!
 19.00 Poglądy
 19.30 Świat kobiety
 20.00 Proponujemy!
 20.05 Film anim.
 20.30 Studio prawnicze
 21.00 Poglądy
 21.30 Nie tylko dla wędkarzy
 22.00 Studia prawnicze

TANGO TV

9.40 S. „Garfield i przyjaciele”
 10.05 S. „Melrose Place”
 11.35 Tangorama
 12.50 Ekstremalny humor
 13.10 Western „Elektryczny jeździec”
 15.00 Gra „Hazard SMS”
 17.00 S. „Garfield i przyjaciele”
 17.30 S. „Melrose Place”
 19.00 Komputerowe cuda
 19.30 Tangorama
 20.50 S. „Arti-Szok”
 21.10 S. „I znów razem”
 22.00 Film hist. „Rasputin”
 23.30 Znajomość SMS

TVPOLONIA

7.00 Kawa czy herbata, w tym Wiadomości: 7.05, 7.30, 8.00, 8.30
 9.00 Wiadomości
 9.12 Pogoda
 9.15 Woronicza 17
 9.25 „Złotopolscy” - telenowela
 9.50 Eurotel - magazyn
 10.00 S. anim. „Zaczarowany ołówek”
 10.05 Bajeczki Jedynczki
 10.15 Zjedz to sam
 10.25 S. „Niebezpieczna Zatoka”
 11.00 Panorama
 11.05 Sekrety zdrowia
 11.25 Pani Jola zmienia swoje życie
 12.00 Panorama - program publ.
 12.30 Suplement - pr. publ.
 13.00 Wiadomości
 13.10 Wieści polonijne
 13.30 Magazyn olimpijski
 14.10 Teatr Telewizji
 15.25 Muzyka Wojciecha Kilara: „Pan Tadeusz”
 16.00 Wiadomości
 16.10 30 ton! - lista, lista - lista przebojów
 16.35 Podróże kulinarne - magazyn
 17.00 „Złotopolscy” - telenowela
 17.25 Raj - magazyn katolicki
 18.00 Teleexpress
 18.15 Sportowy Express
 18.20 Gość Jedyński
 18.35 Bajeczki Jedynczki
 18.40 Zjedz to sam
 18.55 Z dziecięcej półki
 19.05 S. „Niebezpieczna Zatoka”
 19.30 Telewizyjne Wiadomości Literackie
 19.55 Hamdoulah znaczy dobry interes - reportaż

20.15 Dobranocka
 20.30 Wiadomości
 20.50 Sport
 21.06 Pogoda
 21.09 Pogoda dla kierowców
 21.10 „Złotopolscy” - telenowela
 21.35 Romana Totenberga ziemia obiecana
 22.20 Teatr Telewizji
 23.30 Muzyka Wojciecha Kilara: „Dracula”
 24.00 Panorama
 0.20 Sport-telegram
 0.23 Prognoza pogody

Polskie Studio Teatralne w Wilnie
 uprzejmie zaprasza
 na premierę spektaklu Tadeusza Różewicza
„Kartoteka rozrzucona”
 w reżyserii Liliji Kiejzik. Konsultant Anna Dziedzic (Warszawa).
 Przedstawienie odbędzie się
 28 września o godz. 16 w Domu Kultury Polskiej.
 Cena biletu 5 Lt.
 (Zam. 417)

Serdecznie zapraszamy
 wszystkich wilnian i gości stolicy
 na wrześniową wieczornicę,
 w której udział wezmą zespoły
„Melodia” oraz „Świtezianka”,
 a po koncercie — na zabawę taneczną
 z zespołem estradowym **„Stare Jare”**
 26 września o godz. 18.00
 w Domu Kultury Polskiej.
 Wstęp — tylko 4 Lt.

Rosyjski Teatr Dramatyczny Litwy
 Repertuar
 na wrzesień 2003 r.
 26.09 godz. 18.00
 — premiera Aldo Nicolai „Nico subtelności”; komedia-groteska, dwa akty, reż. Igor Własow.
 27.09 godz. 18.00
 — premiera Aldo Nicolai „Nico subtelności”; komedia-groteska, dwa akty, reż. Igor Własow.
 28.09 godz. 12.00
 — Jurij Szczuckij „Trzy prosięta”, reż. Jurij Szczuckij;
 godz. 18.00 — Rodion Bieleckij „Młodzi ludzie”; komedia, dwa akty, reż. Jurij Szczuckij.

ul. Pylimo 17
Repertuar na 25 września
WIELKA SALA
„Groźne anioły Charliego”
 — 19-24. 09 godz. 11.30, 15.30, 17.30, 21.30; 25.09 godz. 11.00, 15.00, 17.00, 22.00.
„Bruce wszechmocny”
 — 19-24.09 godz. 13.30, 19.30; 25.09 godz. 13.00, 20.00.
„Lekko i słodko” — 25.09 godz. 19.00.
SALA 88
„Terminator 3: odrodzenie maszyn” — 19.09 godz. 12.30, 21.00; 20-25.09 godz. 13.00; USA, fant. film akcji.
„Godziny” — 19.09 godz. 14.30, 19.00; 20-25.09 godz. 15.00, 17.00.

„Pelėdos mokslai” proponuje kursy języków: litewskiego, angielskiego, niemieckiego, włoskiego, francuskiego, hiszpańskiego, norweskiego.
 Kursy komputerowe.
 Nasz adres: Verkių g. 7-23 blok (Żygio 92), Siaurės miestelis, Vilnius, tel. 278 86 94, tel. kom. 8 687 20552.
 (Zam. 377)

Gwiazdy mówią, że dziś...

BARAN. Dzień sprzyja nawiązywaniu ciekawych znajomości i romansów. Jeśli więc nie znalazłeś jeszcze swojej drugiej połowy, to możesz to zrobić dzisiaj. Nie zrażaj się tylko trudnościami.
BYK. Samotne Byki mają dziś duże szansę na zawarcie ciekawej znajomości. Jeśli więc Twoje serce nie jest jeszcze zajęte, to uważnie się rozglądaj. Koziorożec lub Panna spełnią Twoje uczuciowe oczekiwania.
BLIŹNIĘTA. To wyjątkowo korzystny dzień dla Twoich spraw prywatnych. Sprzyja także romansom i wszelkim związkom uczuciowym. Jeśli więc do tej pory nie znalazłeś jeszcze swojej drugiej połowy, to dzisiaj są na to duże szanse.
RAK. Dzień zdecydowanie bardziej korzystny od wczorajszego. Nadrob więc wszelkie zaległości w pracy. Resztę czasu poświęć swoim najbliższym. Zajęcia wymagające inwencji twórczej mogą Ci przynieść wiele korzyści.
LEW. Dzisiejsza aura gwarantuje dobre kontakty z otoczeniem. Dzięki temu uda się wiele trudnych problemów korzystnie rozwiązać. Ludzie zaczną dostrzegać Twoje zalety i spojrzą na Ciebie zupełnie innym okiem. Nie ulegaj jednak euforii.
PANNA. Księżyc przebywający w Twoim znaku sprawi, że będziesz dziś wyjątkowo kreatywna. Może to jednak stać się przyczyną wielu nieporozumień i konfliktów. Powinnaś bardziej rozważnie dobrać sobie towarzystwo.
WAGA. Wszystko wskazuje na to, że los Ci sprzyja. Nie forsuj jednak żadnych spraw na siłę. Zwłaszcza, jeśli dokuczają Ci jakieś dolegliwości zdrowotne. Ogólne osłabienie i brak koncentracji mogą narazić Cię na niepotrzebny stres.
SKORPION. Dzisiaj odczujesz poprawę w materialnej sferze życia. Pojawią się nowe, ciekawe szanse zarobku lub zmiany pracy. Nie podejmuj jednak żadnej decyzji bez przemyślenia.
STRZELEC. Od rana będziesz w miłym i romantycznym nastroju. Wszelkie Twoje działania dotyczą teraz przede wszystkim sfery uczuć. Interesować Cię będzie wszystko co inne i niepospolite.
KOZIOROŻEC. Pierwsza połowa dnia będzie dla Ciebie dość trudna. Jednak w miarę upływu czasu wszystkie troski i niepokoje zaczną powoli zniknąć. Księżyc w znaku Panny obdarzy Cię dobrą pamięcią.
WODNIK. Dzisiejsze wpływy Wenus sprawią, że zatęsknisz za prawdziwym uczuciem. Twoje oczekiwania w tej dziedzinie może spełnić osoba spod znaku Ryb. Rozejrzyj się więc wokół siebie. Nie trać jednak czasu na zbędne poszukiwania. W pracy nie przeceniaj swoich sił. Odlóż trudne sprawy i zajmij się sobą.
RYBY. Duży wpływ na Twoje plany i zajęcia będzie dziś miała Wenus ustawiona przychylnie do Neptuna. Obdarzy Cię twórczą węgą i sprawi, że powiodą się artystyczne przedsięwzięcia. W sprawach uczuciowo-sercowych mogą wystąpić niepokoje.

PRACA

Firma „Termoliuksas” zatrudni inżyniera-elektronika do pracy z automatyką do bram.
Tel. (8-5) 240 43 51

Firma zatrudni pracowników oraz inżyniera-elektronika wysokiej kwalifikacji.
Vilnius, tel. 232 93 50

Polska Szkoła Średnia im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze zatrudni nauczyciela geografii. Tel. 269 81 27

UAB „Stalkersa” (ul. Vytenio 50, „Elfa”) zatrudni wykwalifikowane krawcowe i technologia. Vilnius, tel. 215 16 72, 8 698 27 999

Kobieta poszukuje pracy opiekunki do dziecka, do pielę-

gnowania osoby starszej lub jako pomoc domowa.
Tel. + 370 676 12288

SPRZEDAŻ

Sprzedam używany komplet sypialny.
Tel. 267 56 57, 8 613 03533

Sprzedam 2,5 ha ziemi (cena 80 tys. Lt) w Aukštėjė Rusokai (rej. wileński).
Tel. 8 687 84880

Sprzedam konia (3,6 lat).
Tel. 232 58 72, 275 38 29

Sprzedam używany komplet: stół okrągły o średnicy 90 cm (rozkładany) i 4 krzesła.
Tel. (8-5) 267 77 88

Sprzedam działkę ziemi 53 ary. Numer katastrowy

01010164236 i 17 arów o numerze katastrowym 010101640237 we wsi Dobrowole w rejonie wileńskim. Cena za ar — 1 tys. Lt

USŁUGI

Wesela, imprezy okolicznościowe. Pomysłowe i oryginalne zdjęcia. Komputerowe opracowanie. Tel. 8 682 40895, 8 687 78388

Niedrogo korepetycje z matematyki. Prace kontrolne studentom studiów zaocznych.
Vilnius, tel. 213 80 90

Usługi prawne w jęz. polskim firmom oraz ich rejestracja. Vilnius, tel. /faks 234 23 07, e-mail: jure@email. lt.

Magister filologii angielskiej udziela korepetycji i przygoto-

wuje do egzaminów. Tel. 8 615 67017, 238 24 77

Odnawianie starych oraz produkcja nowych drzwi, futryn, framug. Wstawianie.
Tel. 8 676 75756, Stanisław

Pokrywamy i ocieplamy płaskie (pokryte ruberoidem) dachy, garaże, balkony. Udzielamy gwarancji. Cena od 17 Lt za m². Wykonujemy inne prace budowlane.
Tel. 243 88 04, 259 21 56, 8 614 95017

Pomagamy w załatwieniu wiz do Rosji, na Białoruś i Ukrainę. Bardzo niskie ceny.
Tel. 275 38 59

Elegancki mężczyzna złoży życzenia z okazji dnia urodzin, jubileuszu, święta. Wręczy za Was kwiaty, prezent z uśmiechem i słowami poezji.
Vilnius, tel. 247 09 65

RÓŻNE

Szukam fachowca do wykopania studni.
Tel. 8 684 66063

Szukam opiekunki do starszej osoby w Szeszklinie.
Tel. 245 98 75 (wieczorem).

Oferujemy niedrogie i dobrej jakości Garnitury męskie. Wszelkie drobne usługi krawieckie. 5% zniżka kuponowa.
J. Basanavičius 30, Vilnius, tel. 265 01 16

PRENUMERATA 2003

Wydanie codzienne
indeks 0044

1 mies.	3 mies.
20 Lt	60 Lt

Dla inwalidów I i II grupy,
emerytów
indeks 0227

1 mies.	3 mies.
17 Lt	51 Lt

Wydanie magazynowe
(24 strony) - indeks 0172

1 mies.	3 mies.
5 Lt	15 Lt

Konto bankowe:
Bank Polska Kasa
Opieki SA, I Oddział w Suwałkach,
nr 12401848- 07711150 -2700-
401112- 001-0000,
Vš į "Vilnijos žodis"
z dopiskiem "prenumerata"

Konto bankowe:
Lietuvos Žemės
Ūkio Bankas, Naujosios Vilnios
skyrius, b/k 260101441,
nr 3700959,
Vš į "Vilnijos žodis"

O prenumeracie zagranicznej
prosimy poinformować redakcję:
faks: 260 84 45,
e-mail: kolport@kurierwilenski.lt

Wydanie codzienne w księgarniach
"Księgarnia na Rudnickiej" (Rudininkų 20), "Elephas"
(Olandų 3), w Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76),
w szkołach

- 14 Lt (1 mies.)

Wydanie codzienne w redakcji
- 13 Lt (1 mies.)

Prenumerata dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne - 65 PLN (1 mies.)

Wydanie magazynowe - 24 PLN (1 mies.)

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne - 15 USD (1 mies.)

Wydanie magazynowe - 6 USD (1 mies.)

"Kurier Wileński" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym

OGŁOSZENIA DO "KURIERA WILEŃSKIEGO" - TELEFONICZNIE !

OGŁOSZENIA DROBNE

DO "KURIERA WILEŃSKIEGO"
PRZYJMUJEMY TEŻ TELEFONICZNIE
PRZEZ CAŁĄ DOBĘ !

Swoje uwagi prosimy zgłaszać pod nieodpłatnym
nr telefonu: 8-800 22900 (w języku litewskim).

Usługę oferuje:

UAB „Dešimt balų”,

Demokratų 53, Kaunas, tel. 8-37 36 11 87

Jedynie trzeba zatelefonować pod nr telefonu

8 900 40017

Cena za 1 minutę **5** Lt

Po odezwaniu się sekretarki automatycznej nastąpi sygnał,
po którym prosimy podać swoje imię, nazwisko i numer
telefonu z kodem miasta. Po usłyszeniu drugiego sygnału -
od którego następuje odliczanie czasu w cenie 5,00 Lt za 1 minutę -
trzeba podać treść ogłoszenia i dzień jego ukazania się.
Następnie prosimy odłożyć słuchawkę.

KUPON
BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów)
wydrukujemy nieodpłatnie
(oprócz pozdrowień i kondolencji)

Wypełniony kupon prosimy przelać
na adres redakcji
z dopiskiem "Dział reklamy":
Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER
WILEŃSKI

Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER
WILEŃSKI

Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER
WILEŃSKI

(Zam. 028)
LISENAS PRODUKCJA
CUKIERKÓW
Vilnius, tel. 265 32 61

FABRYKA OBRABIAREK
W WILNIE
zatrudni posiadających podstawowe nawyki
FREZERÓW
SZLIFIERZY
WYTACZACZY
(Zam. 418) Telefon w Wilnie:
(5) 216 78 43 w dniach pracy

Centrum naukowotechniczne
"Datorija"
Organizuje poranne, dzienne i wieczorowe kursy
nauczania pracy z komputerem personalnym
• Podstawy pracy z komputerem personalnym.
• Program pracy z tekstami MS Word.
• Program pracy z tablicami elektronicznymi i bazami danych MS Excel.
• Program makietowania PageMaker.
• Programy CorelDRAW, PhotoShop komputerowej grafiki i designe.
• program AutoCAD kreślenia komputerowego.
(Zam. 401) Konstitucijos pr. 6a, pokój 108, Vilnius
Tel./faks 272 42 14, tel. kom. 8 685 62903, email: datorija@takas.lt.

The Open University
Zaprasza do rejestracji się na semestr jesienny
na studia managerstwa wszystkich poziomów
• Podnoszenie kwalifikacji (certyfikat managera-profesjonalisty)
• Pozauniwersyteckie wyższe wykształcenie
(dyplom specjalisty-profesjonalisty)
• MBA (dyplom magistra administrowania biznesem)
• Uniwersyteckie wyższe wykształcenie
(dyplomy bakalarza, specjalisty, magistra MIM LINK)
Czekają na was: odnowiony program 2003 r., dogodny sposób
studiów korespondencyjnych - bez opuszczenia pracy i miejsca
zamieszkania, międzynarodowy poziom nauki, pakiet materiału
dydaktycznego, prestiżowe dokumenty o wykształceniu Wielkiej Brytanii.
Wielka Brytania
www.open.ac.uk
www.ou-link.ru
MIĘDZYNARODOWY INSTYTUT MANAGAMENTU, Vilnius,
J. Basanavičius g. 29a-40, tel. (8-5)213 33 24, 213 04 52;
(Zam. 197) p.el.: info@oubs; www.oubs.lt

Stale sprzedajemy
Opałowe prasowane
BRYKIETY TORFOWE
w opakowaniu po 40 - 45 kg,
lub bez opakowania
z dostarczeniem
tel. (5) 249 53 86
(Zam. 298) tel.kom. 8 685 45720

Wynajem autokarów
SOFINA
Usługi transportowe, turystyczne
Vilnius, tel. 242 64 40 (Zam. 030)

Litewskie Radio
zaprasza codziennie
o godz. 17 min. 30
do słuchania na falach
FM-105,1 Mhz
audycji w języku polskim
Życzymy dobrego odbioru!

Konkurs „Dziewczyna Kuriera 2003”

Prosimy o wypełnienie kuponu i dołączenie do zdjęcia

Imię.....
 Nazwisko.....
 Dzień, miesiąc, rok urodzenia.....
 Adres.....
 Telefon.....
 O sobie.....

Przemyt po szwedzku

Kobry... w spodniach

Z ośmiu przemycanych gadów przeżyły cztery

Fot. EPA-ELTA

Na lotnisku w Sydney australijscy celnicy zatrzymali Szweda, usiłującego przemyścić pod spodniami osiem żywych groźnych węży.

Cztery gady — małe królewskie kobry — nie przeżyły lotu. Pozostałe miały się jak najlepiej.

28-letni Szwed przybył do Sydney z Tajlandii, gdzie prawdopodobnie nabył węże. Ukrył je w pla-

skich pojemnikach, które przytroczył sobie pod spodniami. W Sydney stanie przed sądem — grozi mu grzywna w wysokości 75 tysięcy dolarów bądź dziesięć lat więzienia.

Królewskie kobry należą do najgroźniejszych węży na świecie — ich jad może zabić słonia. Dorośle kobry królewskie mogą osiągać długość nawet pięciu metrów.

(PAP)

Zawiedzione nadzieje mediów

Jennifer i Bena przypadki

Gdy Jennifer Lopez i Ben Affleck weszli do sądu w Hinesville w stanie Georgia, tłumy reporterów i paparazzich zebrane przed budynkiem zastęły w nadziei, że superpara Hollywood załatwia formalności związane ze ślubem.

Nic bardziej błędnego. „Affleck chciał wiedzieć, gdzie tu da się zrobić licencję na splotę” — powiedział szeryf Don Martin, który zrobił sobie zdjęcie z parą, zanim wpuścił ją do budynku.

Gdy pracownik sądu w Hinesville ogłosił we wtorek rano, że Jo i Ben nie załatwiali wcale spraw związanych ze ślubem, wśród ostrzących zęby na sensację brukowych reporterów dał się słyszeć pomruk zawiedzionych nadziei.

Ślub Lopez z Affleckiem, najbardziej oczekiwanym wydarzeniem roku, miał się odbyć 14 września. W ostatniej chwili para zdecydowała się przenieść uroczystość z powodu rzekomo zbyt dużego zainteresowania mediów.

(PAP)

Uśmiechnij się

Profesor egzaminuje studenta wydziału historii.
 — Jakie ważne wydarzenie miało miejsce w 1794 roku?
 Student milczy.
 — Powstanie... — odpowiada profesor.
 Student milczy.

— Kościuszkę! — woła zniecierpliwiony profesor.
 Student wstaje i kieruje się do wyjścia.
 — Dokąd pan idzie? — pyta się zdziwiony profesor.
 — Przecież pan profesor wołał przed chwilą następnego.

W liceum na lekcji języka polskiego uczniowie piszą wypracowanie, które ma zawierać: wątek religijny, wątek historyczny, wątek miłosny i wątek sensacyjny. Wszyscy uczniowie piszą pracowicie już pół godziny, tylko jeden Staszek rozsiadł się wygodnie i patrzy w sufit.

— Staszek, czemu nie piszesz? — pyta się nauczycielka.
 — Ja już napisałem — odpowiada Staszek.
 — To jest niemożliwe — dziwi się nauczycielka. Przeczytaj wszystkim na głos co napisałeś.
 — „Mój Boże” (wątek religijny) — rzekła hrabina (wątek historyczny) jestem w ciąży (wątek miłosny), ale nie wiem z kim (wątek sensacyjny)”.

A PROPOS...

Hip-hopowa Spice Girl...

... bez talentu?

Posh Spice, czyli Victoria Beckham, nagrywa swój kolejny album, który ma pokazać jej zupełnie nowe, hip-hopowe oblicze.

Tymczasem pracujący z nią słynny producent Damon Dash powiedział, że jeżeli uda się nagrać dobrą płytę z Victorią to uda się z każdym. Victoria Beckam „Victoria nie będzie rapować — mamy tylko zamiar dodać jej muzyce nieco więcej hip-hopowej wibracji” — mówi Dash, zaraz jednak dodaje: „Jeżeli uda nam się zrobić z niej gwiazdę, to znaczy, że potrafimy

zrobić gwiazdę z każdego. Nigdy dotąd nie robiłem czegoś równie banalnego”. Przypomnijmy, że była członkini Spice Girls straciła poprzedni kontrakt płytowy w związku ze słabą sprzedażą jej solowych onet.pl

Kary dla kijowian

Świnia na... balkonie

Władze ukraińskie chcą nałożyć kary na setki kijowian hodujących świnię, krowy czy kozy na swoim podwórku lub w mieszkaniu — poinformowały służby weterynaryjne w stolicy Ukrainy.

Według szefa tych służb Walentyna Swiderskiego, około 3 tys. świń, 500 krów i tysiąca kóz współzamieszkuje z 2,6 milionami miesz-

kańców Kijowa. Hodowla zwierząt nie jest bowiem zabroniona w mieście. Mieszkańcy skarżący się na brzydkie zapachy i złe traktowanie zwierząt przez niektórych właścicieli zmusili służby weterynaryjne do działania. W obliczu niskich dochodów setki kijowian zdecydowały się na hodowanie na balkonie świń, albo na podwórku przed blokiem kóz i krów.

(PAP)

Flaga Serbii i Czarnogóry

Odcienie niebieskiego

Nowa flaga Serbii i Czarnogóry będzie czerwono-niebiesko-biała — potwierdziły władze tego bałkańskiego kraju. Jednak kolor niebieski był powodem sporu, gdyż każda z republik domagała się innego odcienia.

Na wspólnej fladze odcień niebieskiego będzie kompromisem pomiędzy projektami obu stron.

Historyczne flagi obu republik mają taki sam układ kolorów, lecz nieco inny odcień niebieskiego. Choć historycy tłumaczą to zwykłym niedopatrzaniem z przeszłości, politycy z obu republik przywiązują do tej różnicy ogromną wagę.

Serbia i Czarnogóra (dawniej Jugosławia) muszą jeszcze wybrać projekt nowego godła, co powinno nastąpić do końca roku.

(PAP)

Pomysł żydowskich osadników

„Antyterrorystyczne” gęsi

Żydzi zamieszkujący nielegalne osiedle Adei Ad w Cisjordanii postanowili rozmieścić wokół zabudowań gęsi, które mają uprzedzać o przedostaniu się na teren kolonii ewentualnych „terrorystów”.

Żydów zainspirowały słynne gęsi kapitolinckie, które w 390 p. n. e. ostrzegły Rzymian przed atakiem Gallów. Ptaki te znane są bowiem z tego, że zaczynają głośno gęgać, kiedy ktoś wkracza na ich terytorium. Gęsi zamieszkają przy najbardziej oddalonych domostwach. W przyszłości zapewne będą

im także towarzyszyć psy obronne.

onet.pl
Opr. A. B.

W księgarni J. Masiulisa „Prié Halés”

szeregi wybór polskiej literatury naukowej, są także literatura piękna i czasopiśma. Przyjmujemy zamówienia na książki w językach polskim, litewskim, rosyjskim, francuskim i angielskim.

Uprzejmie zapraszamy!
 Pyliano 53, Vilnius, tel. 262 45 28.
 Dokładna informacja: www.masiulis.lt

(Zam. 365)

Pogoda

Na razie bez deszczu

Dziś raczej bez deszczu, temperatura w dzień 13-18 stopni.

W piątek przeważnie bez deszczu. Temperatura w nocy 3-8, na wybrzeżu 10-12, w rejonach południowo-wschodnich przymrozki od 0 do minus 2 stopni, w dzień 14-19 stopni.

Kalendarium

* Czwartek (25. IX) jest 268 dniem 2003 roku.

Do końca roku pozostało 97 dni.

* Znak Zodiaku — Waga.
 * Imieniny: Aurelii, Kleofasa, Ładysława.

* Wschód Słońca — 7.09, zachód — 19.11.

Długość dnia 12 godz. 02 min.

* Księżyc. Ostatnia kwadra — od 18 września.

Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs

na 25 września 2003 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro	3,4528
Dolar USD	3,0137
Dolar australijski	2,0416
1000 rubli białoruskich	1,4295
Dolar kanadyjski	2,2320
Frank szwajcarski	2,2239
Korona czeska	0,1081
Korona duńska	0,4648
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	4,9642
100 forintów węgierskich	1,3553
100 jenów japońskich	2,7008
Łat litewski	5,3711
Korona norweska	0,4232
Złoty polski	0,7690
Rubel rosyjski	0,0988
Korona szwedzka	0,3827
1 mln lir tureckich	2,2217
Griwna ukraińska	0,5648
10 tys. lei rumuńskich	0,9057

DIZAINO AUKŠTESNIOJI MOKYKLA J.K. 9317693
 Kalvarijų g. 125, tel/faks.: 8 5 277 87 51,
 8 696 3 73 81. El. p. dizainomokykla@is.lt

ZAPRASZAMY

DZIECI W WIEKU OD 12 LAT na uzupełniające zajęcia wychowania artystycznego, podczas których będą się zapoznawały z podstawami rysunku, malarstwa, plastyki i wzornictwa.

DOROŚLI MOGĄ UCZĘSZCZAĆ NA KURSY NAUCZANIA I DOSKONALENIA SIĘ Z ZAKRESU:

projektowanie i ozienianie działek, fotografia artystyczna i reklamowa, wystrój wnętrz i projektowanie mebli.

(Zam. 387)